

SKICKA EN BOK TILL SOVJET!

SE SIDAN 11

CONTRA

mot socialism - för frihet

nummer 3 1977

årgång 3

Borgerlig biståndsbudget

Mer till komunisterna

Många väljare hade sikkert framför allt väntat sig förändringar i utrikespolitiken när den borgerliga regeringen trädde till. De hade väl väntat sig de förändringar som nu återrum på bl a u-hjälpsområdet.

Men märkligt är kanske att varken borgerlig eller socialdemokratisk press har uppmärksammat att den nya regeringens första budget innebär ökad hjälp till komunistiska och socialistiska diktaturländer med sammanlagt 110 miljoner kronor, av en total ökning av det bilaterala biståndet med 162 milj kronor. Kommunist- och socialistdiktaturena får över 60 procent av biståndssummen! Tidigare har dessa länder "bara" fått 57% av biståndet. Den nya budgeten innebär alltså en ökning även av andelen bistånd till denna ländertyp.

I sammanhanget kan det vara viktigt att påpeka att biståndsminister Ola Ullsten i en intervju i Vecko-Journalen förklarat att han är

Biståndsbudget (milj kr)		
Land	1976/77 Förslag	77/78
Angola	40	50
Cuba	40	35
Etiopien	70	70
Guinea-Bissau	40	50
Kap Verde	10	20
Laos	30	35
Moçambique	70	100
Somalia	15	15
Tansania	250	270
Vietnam	325	350
Södra Afrika*	30	35

* till flyktingar och befrielserörelser

en "vänsterpolitiker" som representerar "vänsterpartiet" folkpartiet. Biståndet till komuniststaterna spelade en icke oväsentlig roll i valdebatten. Helt klart torde vara att väljarna ville välja en vänsterregering eller önskade ökat bistånd till komunistaänderna.

Allra mest annirkningsvärt i bi-

ständsbudgeten är kanske anslaget till den marxist-léninistiske staten Moçambique. Det ger t.o.m. mer bistånd än vad SIDA föreslagit (100 istället för 90 milj kr). I övriga fall har departementchefen, som är brukligt, skurit ner på de anslag som begärts av Kabinettverket.

I tabellen ovan har vi röstat upp de länder som har en socialistisk eller komunistisk enpartistyrka. Övriga länder som erhåller större biståndbelopp är Indien 240 (+10), Bangladesh 110 (+10), Kenya 80 (+10) och Zambia 80 (+10). De två största mottagarländerna Vietnam respektive Tansania hör också till listan ovan.

(Trots en informationsbudget på 15 milj kr har SIDA inte på tre månader lyckats leverera den opinionsundersökning som var färdig i december 1976 till Contra. I opinionsundersökningen, som vi skriftligt och muntligt bött att få tillgång till, presenteras allmänhetens inställning till u-hjälpen)

Oskar Bangsson

KGB -boken

Contras KGB-bok, den största satingen i stiftelsens historia, har uppmärksammats av Sveriges Radio och landets ledande tidningar — med två undantag: Svenska Dagbladet och Dagens Nyheter (som dock bågge hösten 1975 hade artiklar om KGB, som utan att nämna bokens namn, helt byggde på den ameri-

kanska originalupplagan av John Barrons bok).

Vi återger nedan Expressens presentation av KGB-boken.

Vi ber våra läsare att se till att boken finns tillgänglig (och helst bra uppskyltad) i bokhandlar och bibliotek runt landet.

Slutligen: Det finns en begränsad upplaga intubunda exemplar av boken (biblioteksband). Dessa sätts endast direkt av Contra till priset 65:- (häftad 48:-). Cirka priset i bokhandeln för den häftade upplagan är 65–69 kronor. Den som vill ha ett intubat exemplar bör beställa snarast!

Thriller om KGB

"Skulle KGB visa speciellt stort intresse för en utlänning, förs han till restauranger som har mikrofoner vid varje bord. Det gör det möjligt för KGB att höra allt vad han säger, oberoende var han sitter. De ryssar han då möter hör alla på något sätt till KGB. Deras uppgift är att ta reda på

offrets svagheter, åsikter och karaktär. KGB utsätter honom för olika frestelser i form av behagliga kvinnor, svarabörshajar, homosexuella och andra som utger sig för att vara intellektuella med västliga sympatier."

Det citerade är en liten glimt ur kapitlet "Att övervakta och för-

föra" i en bok som just utkommit i svensk översättning.

Den heter "KGB — Sovjets hemliga agenter" och har utgetts av förlaget Contra. Författare är amerikanen John Barron.

När han för några år sedan i USA utgav boken "Sovjets hemliga underrättelsetjänst" — ett resultat av mångåriga forskningar om KGB — väckte den mycket

stort uppseende. Aldrig förr hade världens största spionapparat så i detalj avslöjats, därtill i populär och lättlämplig form.

Boken är spännande som en thriller. Den är ytterligen avslöjande för de metoder som KGB använder — i Sovjetunionen, i alla dess satellitstater och i andra länder (också i Sverige förstås).

K G MICHAEL

Svensk kommun betalar Sovjets propaganda

Karlskrona kommun har nyligen beslutat att betala kommunala bidrag till Sällskapet Sverige-Sovjetunionen. Flera kommunalpampar ingår i sällskaps nya lokalstyrelse. Sällskapet är en sovjetisk propagandasorganisation, som bl a är känd som den organisation där Stig Wenerström överlämnade hemliga handlingar till sina sovjetiska kontaktmän. Och Karlskrona är Sveriges viktigaste örlogsstad. Länsiklare Klas Lithner redogör för händelseförfloppet.

Den 5 december 1976 bildades vid ett sammanträde i Karlskrona en lokalavdelning för Blekinge av Sällskapet Sverige-Sovjetunionen.

I styrelsen ingår ett antal aktiva politiker, ett par andra personer och länets turistintendant. Ordförande blev Karlskrona kommunfullmäktiges ordförande och skattmästare ett av kommunens två kommunräder, i båda fallen vid den tidpunkt då de veldes. Vid sammanträdet deltog från ryska generalkonsulatet i Göteborg generalkonsul Pjotr Klinenkov och vicekonsul Alexander Kudinov, samt dessutom en kulturdelegation från Estland under ledning av generalsekreteraren i estniska kulturrådet Elga Prilmägi. Generalkonsul Klinenkov blev föremål för en utomordentligt högaktningsfull intervju i en lokaltidning, där han talade om ökade kulturella förbindelser och ökad turisttrafik. Dessutom återupplivades tanken på den färjeförbindelsen med Polen, som i färthållande till detta land eller Östtyskland skyntat förbi verje år, sedan jag kom till Karlskrona 1965, fortfarande lika oviss. Ännu ovissare var en färjeförbindelse med Tallinn. Däremot framgår det inte av intervjun om han tillfrågades om Raoul Wallenberg, förföljelsen av judar, belter, krimtaterer, rustningar på Kolahelvön eller andra frågor, som kan intressera yttervärlden. Med anledning av uttalandena om ökad turisttrafik mellan Blekinge och Sovjet kan man med tanke på Karlskronas betydelse som örlogshamn, de stora möjligheterna att överbläcka örlogsbasen och varvet från lämpliga utsiktspunkter i närheten och rundturen med båt tätt därutanför fråga: Hur nära får svenska besökare i Leningrad

komma den stora örlogs- och underröhlsbasen där? Hur nära får vidare svenska besökare komma den operativa huvudbasen i Östersjön i Baltijsk (f.d. Pillau), uthamn till Kaliningrad (f.d. Königsberg) i Ostpreussen?

Kollaboratörer

Med anledning av generalsekreterare Prilmägi och hennes delegations deltagande kan man vidare undra: Hade ansvariga svenska politiker åren 1940-45 varit beredda att mottaga en tysk delegation från Danmark eller Norge, åtföljd av kolaboratörer? Eller efter hur lång tid preskriberas en ockupation? Man kan också erinna om att Estland fortfarande har en legation i New York, medan Lettland och Litauen har sådana i Washington. I USA anser man alltså tydligt inte att en ockupation preskriberas ens efter 35 år.

Kommunen ger bidrag

Det kan också tilläggas, att en vecka senare beslut kommitténs i Karlskrona att anslå 2000 kronor till den nämnda lokalavdelningen efter förslag av dennes skattmästare, som är ledamot av styrelsen och helt naturligt angeten att förbättra avdelningens ekonomi. De båda styrelseledamöter i sällskaps lokalavdelning som tillhör kommitténs deltog i beslutet. Denna omständighet gör dem nämligen inte jämvida. Två ledamöter av kommitténs, båda representanterende moderaterna, yrkade avslag på förslaget; båda tillhör f.s. Flottan.

Omedelbart efter beslutet gjordes en JÖ-anmälan med begäran om undersökning av beslutets laglighet av tre karlskronajournalister från

de båda lokaltidningarna och Sveriges Radio. JÖ tog emellertid inte upp anmälan till sekretariatet utan hänvisade anmälarna till att överklaga beslutet genom s.k. kommunalbesvär till länsstyrelsen, som ännu inte avgjort ärendet, då detta skrives.

Eftersom jag ett par gånger tidigare i artikeln berört baltiska frågor skall jag tillägga en ytterligare detalj. I Limhamn finns ett monument och i Helsingborg ett annat till minne av de tusentals danskar som flydde över Öresund under andra världskriget. Vore det inte lika befogat med ett minnesmärke i Slite eller någon annan plats på Gotlands ostkust till minne av de tiotusentals baltiska flyktingar som 1940-45 flydde över Östersjön till Sverige under liknande eller värre öden och till äminnelse av de tusental som aldrig kom fram?

Klas Lithner

MASSMEDIASKAN

Hemligt pressavtal med Sovjet?

Har Sverige ett hemligt pressavtal med Sovjet, som hindrar ofördelaktiga informationer om Sovjet att komma ut i Sverige? Har Svenska Dagbladet tryckt rapporter från Moskva som författats av den hemliga polisen KGB? Det hävdar i denna artikel SvD:s moskvakorrespondent Bo K Karlsson. Artikeln är tidigare publicerad i den danska tidningen "minut", med vilken Contra har ett samarbetsavtal.

För en tid sedan räkade jag ut för en mycket obehaglig upplevelse här i Moskva. Jag har alltid ansträngt mig för att uppfylla myndigheternas alla krav och förhållningsorder.

Två gånger strax före det svenska valet fick jag order av myndigheterna i Moskva att skicka telegram till Svenska Dagbladet, som KGB själv hade skrivit.

I dessa telegram måste jag skriva vad som misshögade de sovjetiska myndigheterna. Och jag måste skriva fördelaktigt om Palme.

Två gånger blev jag tvungen att skicka sådana förelagda telegram som mina egna. Jag hade ingen möjlighet att avstå. Jag var tvingad.

Det är tacken för att Sveriges Radio två gånger i veckan sände program om den "brutala" junten i Chile! Program som gjorts av östtyska KGB-män. Och för att KGB:s chilekommission har kunnat ha en stor sammankomst i Stockholm nyligen. Chileprogrammen var kanske inte tillräckligt bra enligt KGB:s mening.

Men åter till min obehagliga upplevelse. Då jag promenerade i en park en mörk kväll, greps jag plötsligt bakifrån av några starka män, som släppte mig ut ur parken och in i en mörk portgång. En av männen sa: "Vi ska berätta en liten historia för dig".

Jag kände mig allt annat än väl till mods, eftersom ingen ryss får berätta det minsta för en utlämning, utan att först ha fått det godkänt av det sovjetiska utrikesdepartementet.

Jag försökte slita mig loss, men de lugnade mig och förklarade att de inte ville mig något ont. De ville bara berätta vad som hänt i Ryssland. Det visade sig att de var desperata judar som förföljdes av KGB.

Ett av judarna berättade att han deltagit i en demonstration före rätten att lämna Sovjet. Han berättade följande: "Vi som deltog i demonstrationen anhölls och fördes till en cell, som var mycket liten, ungefär 1x1x1,55 m och som var otroligt fuktig. Ett par andra fick dock något bättre inkvartering. Det rum som de matades i hade ungefär dubbelt så stor yta. Det var lågre en 2 m, det var fruktansvärt fuktigt och i rummet fanns ett olidligt stinkande avträde. Detta inträffade på kvällen.

Först ungefär 24 timmar senare fick vi mat. Vi krävde att våra familjer skulle underrättas om vad som hänt med oss. Men det brydde man sig inte om, eftersom vi var, som de sa, smutsiga ruttna judar, som inte Hitler hade lyckats ta käl på. Vi skulle bara hålla häften och vi hade inga rättigheter. Vi stod alla som förstenade, när vi hörde dessa ord. Vi började ropa. Vakterna hömtade förstärkning. 8 stora KGB-män knärade sig nu över oss. De misshandlade oss i mer än en timme. Efter det var vi mer eller mindre medvetlösa. Så fördes vi till förhör. De som inte kunde gå själva släpades i benen, också nerför trapporna. Till mig sa förhörsledaren att om Stalin hade levt "hade vi ställt dig din judegris inför gevären och skju-

tit dig ditt svin". Nu får vi bärre ge dig stryk. Men det kan vi göra så bra att du dör av det. Så förhördes vi om allt möjligt i fjorton dagar. Ratinen var så här: smörj, förhörs, lite hälsoppa ned möjligt bröd - förhörs - smörj osv. I en mindre cell. Det är en normal behandling i Gulag i Sibirien, men det här hänt mitt i turiststaden Moskva. Sådana är förhöllandena i Moskvasfängelset Matrosskaja Tisjina ("Matrosvillan").

Då jag senare kom hem till den fina lägenhet som myndigheterna ordnat åt mig, med två k-pistbeväpnade vakter utanför, var jag skrämd. Men också skrämd i min lojalitet mot de myndigheter som hjälper mig i mitt journalistiska arbete. Jag hade brutit mot det viktigaste förbuden, att aldrig tala med någon utan att informera utrikesdepartementets pressavdelning innan samtalet. Men det här var så grovt att det måste ut. I Sverige kommer man att vägra att trycka det, på gränsen till hemliga pressavtalet mellan Sverige och Sovjet.

Men i Danmark kan dessa ryska judars förfärliga upplevelser ännu återges. Gör det! Det måste ut till Väst hur rysarna här sig åt.

Bo K. Karlsson

DALER

Sveriges Radio samarbetar med Polens hemliga polis

En massmediaskandal av stora mått har uppdagats av tidningen Arbetaren. Den gäller (naturligen) Sveriges Radio.

Sveriges Radio är företaget som vägrat att samarbeta med den svenska polisen vid utredningen av företagets egna påståenden att enskilda polisen i Stockholm skulle beskydda illegala klubbar i utbyte mot gratis samtag på dessa klubbar.

Sveriges Radio är företaget som vände att ge den svenska polisen den fullständiga filmen från ockupationen av den ryska ambassaden i Stockholm, eftersom det var möjligt att identifiera vissa personer som syntes på filmen (vilket naturligtvis var polisens önskenål).

Sveriges Radio är företaget som behandlar en önskan om en handkopia av ett TV-program, i ett av Contra känd fall på följande sätt: Programmet sänds 22/1. Per telefon begärts kopia av programmet (naturligtvis mot erläggande av fulla kostnader) den 23/1. På anknytningen svarar en telefonsvarare att beställningar måste göras skriftligt. En sådan görs samma dag. Den bekräftas skriftligen den 16 februari (?). Den 10 december blir beställaren kontaktad och meddelad att man på grund av överbelastning inte hunnit med beställningen förrän nu, men att programmet från den 22 januari tyvärr avspelats under mellantiden.

Sveriges Radio är företaget som av politiska skäl vägrar PPU-förbunden i Västerås att se ett program om Polen, eftersom visningen inte "kan genomföras" under Sveriges Radios överinseende.

Sveriges Radio är företaget som av politiska skäl belägger samma program om Polen med exportförbud. Trots att det är unikt och av utomordentligt stort internationellt intresse.

Och Sveriges Radio är slutligen företaget som ordnar en speciell privatvisning av den ovan nämnda filmen om Polen för Sergiusz Mi-

kulics, knuten till den polska hemliga polisen. I Sverige är Mikulics specialbevakad av SÄPO när han kommer hit. Men likafullt ordnas en specialvisning av ett ytterst mänskligt program för den- ne man.

Vi kan inte finna något annat ord än skandal som sammanfattande beskrivning av Sveriges Radios ägerande. Men sådana skandaler tas naturligtvis inte upp i vårt dominerande medium, som kontrolleras av - Sveriges Radio.

Sven Ebberg

Ekonomi i bet:

-Ha-ha-ha-ha, har ni hört, dänen har uppenbarligen frågat efter reservdelar till sin tvättmaskin! (Express Wieczorny, Warsaw)

PUERTO RICO NR 51?

Som en av sina sista åmbetsåtgärder föreslog president Ford att Puerto Rico skulle bli delstat i Förenta Staterna. Tyvärr har nästan all bakgrundsinformation till detta förslag saknats i svenska massmedia.

Samtidigt med det amerikanska presidentvalet avhölls val på Puerto Rico. Vid detta val förlorade Partido Popular Democrático (PPD) under guvernören Rafael Hernández Colón makten till Partido Nuevo Progresista (PNP) under Carlos Romero Barceló, som nu är ny guvernör. PPD fick 46% och PNP 48% av rösterna. PPD är anhängare av fortsatt "samväldesform" för Puerto Ricos anslutning till USA, medan PNP kräver att Puerto Rico blir delstat.

Puerto Rico kan dock inte upptas i unionen utan att en folkomröstning först hålls i frågan. Den senaste omröstningen avhölls 1967. 60,5 % förordade fortsatt samväldesform, 38,9 ville redan då att Puerto Rico skulle bli delstat och 0,6% ville ha ett oberoende Puerto Rico.

Varje år tar PW:s kolonialutskott upp frågan om Puerto Rico och kräver en avkolonisering. Initiativtagare är Kuba, som ger stöd till Partido Socialista och Juan Mari Bras (som fick 1% av rösterna i

höstdagens val). PW förklrar regelbundet att Puerto Rico ska ges självständighet.

Den amerikanska veckotidskriften U.S. News and World Report har på senare tid uppmärksammat KGB:s verksamhet på Puerto Rico. KGB arbetar genom den kubanska säkerhetstjänsten DGI. Det finns enligt ett underutskott i den amerikanska kongressen ett starkt samband mellan KGB, DGI och Partido Socialista. DGI satsar också hårt på verksamhet bland puertoricener på det amerikanska fastlandet. Många kommer till Kuba för att arbeta i s.k. Venceremos-brigader. Via de kontakter den kubanska spionorganisationen knyter på detta sätt försöker man infiltrera i fackföreningar på Puerto Rico och bland puertoricenerna på fastlandet. En man vid namn Alfonso Tarabochia har utförligt redogjort för sambandet mellan Partido Socialista och den "nationella befrielserörelsen" FALN, samt mellan dess och Castros Kuba. FALN har under ett och ett halvt år utfört 20 attentat. Signifikativt har nästan alla utförts på det amerikanska fastlandet.

(Stt fjärde parti, anhängare av självständighet, Partido Independista, under Rubén Berries Martínez fick återstående 5% i höstdagens val). Carl G Holm

Rapport från Rhodesia

Från Contras medarbetare Nils-Eric Brodin på besök i Rhodesia

Medan representanter för Rhodesias regering och ledare för fyra olika "befrielseorganisationer" fortsatte sina till synes lönslösa förhandlingar i Genève fortsatte livet i Salisbury, Rhodesias vackra huvudstad, som vanligt. Från mitt fönster i Meikles Hotell ser jag de blåvioletta jakarandaträdens skräggna skönhet, och i deras skugga sitter i däsig samvaro vita och svarta utom snybar konflikt. Meikles nya 200-rums tillbyggnad vittnar om förtroende för framtiden, och vid Cecil Square tivlar de unga svarta blomsterforsaljarna om köparens gunst (40 nejlikor för en rhodesisk dollar).

I närmare en månad reste jag över större delen av Rhodesia och talade med hugdratals rhodesier av skiftande hufvud, yrke och politisk inställning. 2/3 av dem jag talade med hade inget till åvers för "nationalist-ledarna", som nu gör anspråk på att representera det rhodesiska folket. Medan de antidiktigt gör allt för att förstöra varandras chanser att bli erkända. Biskop Muzorewa kallade nyligen den "Patriotiska fronten" under Nkomo och Mugabe för den "Patriotiska fronten".

Förbundet i armén

Vid ett besök vid JOC (Joint Operational Command) i Mtoko talade jag med en del av de svarta förbanden Rhodesian African Rifles, som är en väsentlig del av Rhodesias till 2/3 svarta försvar. "Jag är ingen politiker," sa en ung svart soldat, "men så mycket vet jag, att i en framtida svart-dominerad regering i Rhodesia måste de vita spela en viktig roll och för landets framtida säkerhet måste försvars- och polisministrarna vara i vita händer. Annars skulle ett stenkrig mellan Shanga och Mishele vara oundvikligt."

Medan jag var på väg till den förträffliga jordbrukskolan för svarta, Chibero College, hörde jag en typisk berättelse från min ledare, en svart man från Informationsministeriet. "Min farfar", sa Lovemore, "kom hit från Lesotho 1918. Hans son, min far, blev medlem av British South Af-

rica Police, som idag är till 2/3 svart. Han fick tre söner och tre döttrar, och trots knappa omständigheter fick vi alla bra utbildning. Efter en tid som jordbruksinstructör är jag idag anställd vid departementet; en bror till mig är fil dr och universitetsprofessor i USA; den tredje brodern arbetar i en bank. Av mina systrar har en en modeaffär här i Rhodesia, en annan är datamaskinoperatris i Malawi och den tredje är hemsöförr. Alla tre är gifta med män som har medelklassinkomster och goda förutsättningar för framtida befordran. Så mycket är jag säker på att, även om de kanske har delade åsikter i mycket, så skulle inte en enda underordna någon av "befrielseledarna", som trots att de är nästan okända i Rhodesia gör anspråk på att tala för det svarta Rhodesia."

Inte heller de färgade (av blandras) eller den asiatiska befolkningen ser fram mot ett svart självstyre om det skulle innebära att marxist-orienterade nationalistledare skulle styra landet. De har alltför tydligt sett hur liten framtid en färgad eller svart eller småföretagare har i Angola och Moçambique. Rhodesias 10.000 invånare och 20.000 av blandras finns inte på barrikaderna.

Vita stannar kvar

Men vad säger de vita? Kommer de som de vita i portugisiska Afrika eller belgierna i Kongo, att ta till flykten inför den stundande svarta majoritetsregeringen? Knappast. En liten del har lämnat landet, bl a de som stod till höger om premiärminister Ian Smith. Men det finns snarare få länder ned en så utpräglad patriotism som i Rhodesia. Här jag anlände till den eleganta flygplatsen i Salisbury fann jag ett antal unga män som återvände efter studier utomlands för att hjälpa till i försvarnet av hemlandet mot terroristernas attacker. En hel dag tillbringade jag tillsammans med vita farmare vid de stora gårdarna i de glasbefolkade utsatta delarna av

Mont Darwin och Centenary. "We are the last ones to leave", vi lämnar sist av alla, sa de alla med en num, medan de såg till att alltmer effektiva sikrhetssystem och försvarsanordningar skyddade deras hustrur och barn liksom deras svarta arbetskraft, som alltför ofta blir utsatt för bestialiska represaliaktioner av sina "svarta bröder", som kommer för att "befria" dem.

Framtidstro

Det finns en enastående optimist, framtidsstro, bland många. Även om kommit som invandrare under de senaste tio åren. "Det är åtta år sedan jag kom till landet" sa en slaktare från Salisbury som jag hade möllskap med på planet till Rhodesia. "Vi kom från England med oss besparingar, men vi var villiga att arbeta hårt i ett icke-socialistiskt land. Idag har vi en blomstrande affärsvärksamhet, och jag har haft råd att ta med hela familjen till England. För fyra år sedan var vi ner rheda än idag, men nu är vi helt en del av Rhodesia. Här har vi fått möjlighet att börja om igen. Och vi ger inte upp."

På den viltika Spurwing Island i Karibasjön samlade jag med en äldre vithärig farmare. Det var skymning och vi hörde Afrikans sorgsiga ljud runt våra täkt. "Min far var en av pionjärerna 1890. Jag har varit en del av Rhodesia hela mitt liv. Här jag inte hemsö här lika mycket som de svarta som är anställda hos oss! Vår familj har skapat den här bårdiga farmen, och ranchen ned 5.000 kor mitt bland gruvorna i Mtoroshanga. Vart skulle vi ta vägen? Och vad skulle hänt innan afrikana har låtit sig att bli - med afrikanska mätt mätt - effektiva jordbruksarbetare?

På flygplanet och även senare i Salisbury talade jag med en charmant hemsöförr, Barbara. "För några år sedan", berättade hon, "hade vi familjeproblem och beslutat oss för att åka tillbaka till England. Efter en dag visste vi att vi aldrig skulle anpassa oss till det inskränkta och byråkratiserade Wiliams Engeland. Efter en vecka var vi tillbaka i Rhodesia - vi känner inte härför, utan möjligen i en kista."

Ett ungt land

Rhodesia är fortfarande ett ungt land, endast 55 år. Här Expressens korrespondent Christer Gerlach besökte Rhodesia i september gjorde han gällande att de många utländska passen hos Rhodesias befolkning var ett bevis för att de var redo att fly när som helst. Men jag fick ett annat intryck. Det är ju uppenbart att så länge som inget land (utom Sydafrika) accepterar ett

Artikelförfattaren studerar rhodesiska krigsmaktens beväpning

rhodesiskt pass, använder man sig av det gamla för att över huvud taget kunna besöka sin släkt i England, eller för att ta sig till Europa. Och när Gerlach nämner att 10.000 lämnat landet under ett år glömde han att tala om att under 1975 (då 10.500 lämnade landet) flyttade samtidigt 12.425 in. Ett nettotillskott på nästan 2.000 personer.

Under mitt besök förra året - och ett liknande 1973 - har jag talat med den svarta befolkningen. De flesta journalister som sitter runtom baren på Ambassadeur hotell och får sina intryck av Rhodesia förmedlade av biskop Muzorewa pressombudsman. Jag har talat, ebenom tolk, med stamhövdingar i avlägsna byar, och med deras utbildade söner och sondöttrar. Jag har sett med egna ögon inte endast terroristernas blodiga "befrielse" av en oboväpnad och opolitisk civilbefolkning, men också rasrelationer mellan vita och svarta som vilket land som helst skulle avvändas. Hur skulle annars en 26-årig distriktschef kunna färdas fritt bland en befolkning på 2.500? Eller hur skulle en ensam 19-åring (vit) kunna representera myndigheterna och försvaret i en befolkning med 1.500 mäniskar?

Jag har också talat med svarta i administrationen. 10 stamhövdingar, sex senatorer, tre ministrar och tre viceministrar. Den mest inponerande är denne var "Head of Supreme Council of Chiefs" (ordförande i stamhövdingarnas råd) senaten och ministern Chirau. Han frågade med viss sorg i rösten: "Varför tror en sådan stor del av världsvärlden att de s.k. 'nationalistledarna' och 'befrielsepartiernas' representanter repre-

senterar den svarta befolkningen i Rhodesia? Är de traditionella stamhövdingarna? Kan de inte företå att vi i Afrika har unika omständigheter, som kan inte ha paralleller i Europa och Nordamerika, och som man måste bekta om man ska förstå Afrika och ge råd om dess framtid?"

Jag hade inget svar på den frågan som kunde tillfredsställa varken mig eller Chirau. Jag vet dock att ju längre jag vistas i Afrika och ju mer ja jag känner de specifika förhållandena där, desto mindre känner jag mig hägad att ge rekommendationer om framtida styrelsesätt. Om man är förlig och inte beroende av modets nyckel lär man sig att vara läkriktig. Och det är kanske det viktigaste man kan lära sig i ett land där befolkningen och kulturen är så annorlunda jämfört med ens eget.

Framtiden

Jag skall inte spå om Rhodesias framtid - jag ska bara hoppas på den. Men jag har summa envissa med förslagna optimism som är typisk för rhodesier och Ian Smith, och som så konkret representeras av rhodesiernas jordbrukningsverkligheftsbräckning. Rhodesia är ett ofantligt rikt land. Idag är det fullt kapabelt att försörja hela sin befolkning. Det är en enorm kontrast med svaltköerna utanför de få och sinande livsmedelsbutikerna i grannländerna Mozambique, Angola och Zambia (som Rhodesia fortfarande i hemlighet förser med livsmedel).

De som önskar Rhodesias svarta och/eller vita en framtid som den i dagens Mozambique eller Angola är antingen ofantligt okunniga om

vad som händer i dessa länder, eller föngslade av en kommunistisk ideologi, som har som huvudmål att förstöra den västerländska civilisationen.

Om denna artikel på något sätt kunde bidra till en större förståelse bland läsarna, en större tolerans för onstundigheter som ligger utanför de egna erfarenheternas ram, så har min mätta med att beskriva södra Afrikas sårbara verklighet varit världens.

Nils-Eric Brodin

CONTRAS KOMMENTAR

Utvecklingen i Rhodesia ingår ora, närmast efter de s.k. "frontstaternas" beslut att studja patriotiska fronten under Mugabe och Nkomo.

Patriotiska fronten är en marxistisk organisation och Mugabe uppger vara knuten till Sovjet.

Sovjets strategi är sannolikt byggd på tanken att ett Rhodesia med "svart" styre efter en fredlig övergång inte skulle vara följsamt mot Sovjet. Man har därför med alla medel motiverat Kissingerplanen, även om den för varje obunden befolkning måste framstå som en förtäckt lösning på problemet. Kissingerplanen innebar övergång till svart styre under en tvåårsperiod. Under övergångstiden skulle en provisorisk regering bildas där de vita förbehölls försvars- och polisministerposterna, men mark väl endast under en tvåårsperiod.

Patriotiska fronten har avvisat denna plan, dels för att man ansatt övergångsperioden alltför lång (högst ett år vill man ha), dels för att man inte vill acceptera vita försvars- och polisministrars under övergångsperioden. Vi kan emellertid inte uppfatta denna inställning som annat än svepskål, formella notis att avvisa en rimlig lösning, eftersom man insatt att den enda möjligheten att skapa en sovjetdominerad marxistisk stat är att det först blir inbördeskrig i Rhodesia, ett inbördeskrig där även en minoritet har chansen att gripa makten. Man har Angola som god förebild, och naturligtvis längre tillbaka Ryssland.

Hade man accepterat Kissingerplanens huvudprinciper hade idag en fjärdedel av övergångsperioden varit avklarad. Rhodesia hade kunnat leva i fred och hoppas på en framtid i frihet.

Idag ser framtidsutskifterna betydligt dystrare ut. Ett långt utdrivet guerillakrig, som mycket väl kan resultera i en kommunistisk och sovjetkontrollerad diktaturregim.

Sven Enberg

Att arbeta i Sovjet

En inblick i arbete och dagligt liv i Sovjetunionen ger nedanstående artikel som hämtats ur den tyska tidskriften "Digest des Ostens".

Den kommunistiska staten skrägs vara grundad på idén att var och en får arbeta så mycket han eller hon vill. Mottot är: "Från var och en efter prestationsförmygga, till var och en efter behov." Detta betyder i teorin att alla arbetar och att var och en får just den lön han behöver för att existera i samhället.

Verkligheten är mycket mera komplicerad. I Sovjetunionen säger man sig gå in i en period av "ekonomisk kommunism", men vi inser omedelbart att det fortfarande behövs arbetare för speciella arbeten (många av dem är, liksom på alla andra håll, obehagliga) under ett visst antal timmar per dag (8-10), under ett visst antal dagar i veckan (5-6) och för en viss lön (mindre än en rubel eller omkring kr. 6:- i timmen).

Det finns skriande löneskillnader mellan arbetstagarna, och genomsnittslöntagaren har nästan ingenting att säga till om beträffande arbetsvillkor, lön, pensionstid och annat. I särskilt verket kan den typiske arbetaren i det röda Kina i vissa avseenden ha mer inflytande än den sovjetiske arbetaren. Det förekommer ingen moningsfull diskussion, inga verkliga fackföreningar och ingen strejkrätt.

Enligt lag arbetar varje person för staten. Mycket litet av vad vi brukar kalla privat företagsamhet existerar i Sovjetunionen. Det är lagligt bara i det fall man inte anställer en annan person (kan ske med undantag för familjemedlem). Sovjetunionen förklarar att om någon arman än staten anställer en arbetare rör det sig om "exploatering". Hur det upphör att vara exploatering när staten är arbetsgivare är en fråga som sovjetekonomerna inte har kunnat ge något tillfredsställande svar på. Varje standardtext på det ekonomiska området här att kapital-

investeringar endast kan härör från "vinster". Så när Sovjetunionens ekonomi expandrar, skulle Karl Marx vara tvungen att säga att kapitalet kommer från ett "överskottsvärde", som skapats av arbetarna, vilka därför måste sätta sig ha blivit exploaterade, utnyttjade, av staten.

En stor del av de privata företag som existerar är illegala och utgör vad myndigheterna kallar "den svarta marknaden". Inte så få medborgare är lyckliga om de t. ex. kan milja 8-10 rubel för 1 dollar (den officiella kurserna är ungefär 1.15 dollar per rubel), eftersom de kan få ryska varor motsvarande ett pris på 12-15 rubel för 1 dollar. Den legala privatföretagsamheten omfattar, utom vad beträffar jordbruket, nästan enbart servicetjänster: urreparationer, möbelreparationer, mindre konstruktions- och renoveringsarbeten eller elektriska arbeten samt någon gång obetydligare medicinskt verksamhet. Man måste emellertid ta hänsyn till många saker när det gäller dessa privata, personliga tjänster. De är riskabla. Gränsen mellan lagligt och olagligt är svår att dra, och sovjetstaten är inte känd för att ens vilja respektera de gränslinjer som existerar. Privata tjänster är mycket högt beskattade. Statens tar i skatt upp till 90 % av den privata inkomsten. Det är oerhört länsamt för staten, eftersom de privata företagen debiterar mellan fem och tio gånger mer än vad de statliga kan debitera. De privata företagens arbete är vanligtvis av mycket högre kvalitet.

Privata företag

Urreparation kan ta 2-3 månader i en statlig affär och kostar omkring 5 rubel, men klockan upphör oftast att fungera ett par dagar efter leveransen.

Om samma arbete överläts på en privatföretagare (vanligtvis arbetar han på dagarna i en statlig fabrik), kan det kosta 40 rubel men är klart inom 2-3 dagar och är väl utfört. Reparatörens framtida verksamhet är helt beroende av hans goda rykte som yrkesman. Trots att det är olagligt används reparatören troligen material som han har "exproprierat" i sitt dagliga arbete på fabriken.

Det är mycket få som arbetar i privata företag. I Moskva, som är en stad med över sju miljoner invånare, finns det kanske bara ett par tusen privata ursmakare. Fastän regerings- och partifunktionärer förväntas föregå med gott exempel och inte ha någonting att göra med privata företag, är de vanliga de enda som har tillräckligt med pengar och inflytande för att få detta kvällsarbete utfört, som endast den private företagaren kan erbjuda. De är också de enda som kan veta vem som hinner sig åt t. ex. privata rörslagningsarbeten.

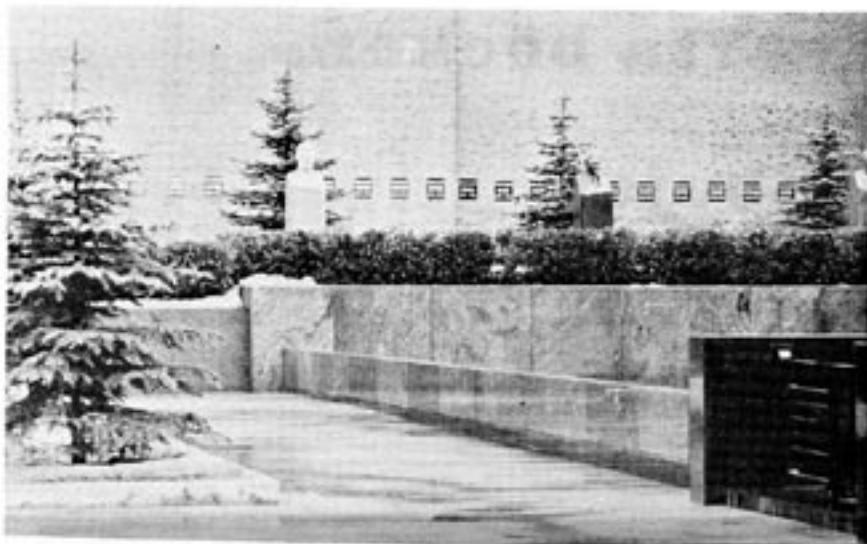
En statsanställdas genomsnittslön uppgår till omkring 130 rubel i månaden. Denna lön kan inte utan vidare jämföras med svenska lönar, därfor att växelkurserna av politiska skäl blivit en konstprodukt (rubeln kallas för en icke-konvertibel valuta). Vi kan emellertid få en viss uppfattning om den ryska lönens genombrott se på vad man kan köpa för pengarna. I Sovjetunionen kan sådant som bostad, gas, vatten, elektricitet och läkarvård, om det över huvud taget kan erbjudas, fås till en abnormt låg kostnad (8-15 rubel per månad för bostad, ett mindre belopp för gas, vatten och elektricitet. Offentlig läkarvård är ännu billigare). Vanlig mat kostar ungefär lika mycket som i Sverige, men det finns ingenting som motsvarar en svensk stormarknad med dess välfulla hyllor och rika sortiment. Det är beständiga säsongsor för den mestta maten i Sovjet, och är säsongsen inte inne, är det nästan omöjligt att få någonting genom officiella kanaler. Möjligen kan man lyckas att få matvaror som inte tillhör säsongsen genom privatproducerande bandler, men då blir kostnaderna synnerligen höga. De flesta andra saker som en sovjetmedborgare vill köpa (kläder, möbler, glödlampor, bensin m.m.) är mycket dyra - 40-50 % dyrare än i Sverige och vanligtvis också av sämre kva-

litet. En kostym kostar en tiondel av den genomsnittliga svenska månadsinkomsten men nästan en hel månadsöl för ryssen. Upp till 50 % av dessna kostnader går till staten i form av omräkningsskatt. Vintertiden för den som vill köpa bil kan uppgå till nästan två år, och det är antagligen färre än tio års tillfälle i hela Moskva där man kan köpa bensin.

Arbetslöshet

Sovjetregeringen påstår att det inte finns någon arbetslöshet i landet. Detta påstående överensstämmer inte med verkligheten utan är en kombination av ren lögning och lek med termer. Ett stort antal personer arbetar inte trots en stark önskan eller ett stort behov av att göra det, eller bättadera. Ofta är orsakerna härtill politiska. En person kan ha vissa åmäktar eller betraktas som "misstänkt" av en eller annan anledning. Många är underrymdelseställa. De har synning och erfarenhet när det gäller ett visst arbete men används i förmödrar, trivsala deltidssarbeten, som inte har något samband med deras utbildning eller kunnighet. Arbetslöshet bland ungdom är ett stort problem som bara antyds i officiella rapporter. Den mest användbara arbetskraftstatistiken klassificeras som "statahemlighet". I de större städerna finns ett betydande antal rotlusa dagdrivare, personer som officiellt inte alla skall vara där men som bor hos andra eller tack vare andra. De ästrar sig som "parasiter" stränga straff för den hindrade de grips ("parasiterande" är enligt lagens ett brott). De flesta av dessa är antingen minniskor som representerar en sovjetisk version av den amerikanska hippi- "kulturen", eller också artister och intellektuella som tvingats till detta liv på grund av regeringsföreskrifter. Använtes man mera realistiska definitioner och gör man mera vettiga gissningar, kan man lugnt säga att arbetslösheten genomsnittligt för hela landet uppgår till omkring 12 %, medan vissa områden har en arbetslöshet på 20-25 %. Den senare siffran torde gälla inte mindre än 45 % av Sovjetunionens arbetskraft.

För den ryska genomsnittsborgaren är arbetet i hög grad

Stalins minne hålls i liv - Stalinbysten vid Kremlmuren

mekaniskt och långtråkigt, redskapen är primitiva i sätt med svenska sätt, förslag till förbättringar tas inte upp vanligt, utan innovatörer misstänks onedelbart för att vara antisovjetiska (en farlig beskyllning som enligt sovjetisk lag kan leda till fängelsestraff på upp till tio år). Ju mer specialiserat och intellektuellt krävande arbetet är desto större är misstänkningarna och därtill svårare är alkoholismen, de mentala problemen och ruttegångarna med anledning av vad som i ett sundare samhälle inte betraktas som någonting annat än bedödningefel och låtförståelig oförmåga att förutspå framtiden.

Myglaren

En okänd men troligen mycket stor del av sovjeteconomien fungerar genom personer som tillhör en kategori som inte återfinns i någon officiell organisation - myglaren. Denne är en person som vanligtvis finns på en industriidrottsplats, som balanserar på kanten av den sovjetiska lagen och vars ansträngningar ofta resulterar i framgång eller misslyckande med att uppnå produktionskvoten. Myglaren är en företagare, en kapitalist av första ordningen, som anpassat sin naturliga förfölga att "göra affärer" till ett kommunistiskt system. Hans verksamhet är sällan begränsad till skrivande eller rapporterande till högre myndigheter. Oftast häller han även sin chef utanför. Det är alltså principen "behöver veta" på ett om-

vikt sätt. Hans betydelsefullaste förbindelser gäller vanligen andra myglare i andra fabriker eller industrier. Det rör sig då om informella beslut om hur man skall göra affärer, köpa, sälja eller t. o. m. stjälta (med eller utan mutor) alla de varor som hans fabrik kan behöva för att klara produktionskvoten.

Statoyplanen kan på en plats kräva en traktorproduktion som medför ett behov av 20.000 ton stål, men på en annan plats kräver kanske samma plan leverans av endast 10.000 ton. På något sätt måste myglaren någonstans få tag på 10.000 ton stål. Leverantörerna kan inte så lätt ge efter, då även deras produktionskvot är bestämd. Överproduktion kan leda till att deras kvot höjs nästa år. För att kunna skapa sin produktion måste de kanske råmateriel som levereras från annat håll. Deras egna myglare har kansända kivat själva för att klara den egna kvoten. Men principen om ensidiga mutor respekteras, förutsatt att man är försiktig. Detta är fri företagsamhet återförd till "naturtillståndet", där myglaren framgång beror på ensidigt förtroende samt behov och penningbegär bland kollegerna. Det hela förutsätter också att staten aldrig officiellt blir medveten om aktiviteterna. Belöningen är stor, men det är också risken. Ekonomiskt "utnyttjande" betyder dödstraff i Sovjetunionen, och staten har inte underlätit att begagna sig av detta straff.

Svarta böcker

i Sovjet

Förbjudna böcker cirkulerar i Sovjet som samisdat (maskinskrivna exemplar) eller tamisdat (tryckta i Väst och sedan insmugglade i Sovjet). Följande artikel ger en bakgrund till den "svarta bokmarknaden" i Sovjet.

Det är känt att bara sådan litteratur får erbjudas och säljas i Sovjetunionen som har godkänts av den statliga censuren. Det kan förekomma att litteratur som en gång har godkänts åter förbjuds.

Böcker från Väst översatta i hemlighet

Kort och gott, mycket av det som sovjetborgarna skulle vilja läsa kan de inte komma över - eller också lyckas det bara till priset av att de riskerar att överträda lagarna. I bokhandelsaffärerna söker man efter gamla exemplar av böcker som inte längre ges ut. Man försöker få tag på maskinskrivna texter från den underjordiska Samisdat-litteraturen. Slutligen försöker man också att komma över böcker genom utlåningar.

Ofta hinder det att en bok lyckas passera postkontrollen. Då och då väljer t. ex. en matros någon sak på svarta börsen, som han fått tag på utomlands, och ibland kan en turist från Väst lämna över en bok. I dag vet man t. ex. att det pågår överlämning av två böcker som överlämnats till någon sovjetborgare av en person från Väst: W. Leonhard "Vad är kommunismen?" och S. Pfürther "Kyrka och sexualitet".

Glawlit beslagtar

Helt naturligt uppstår det en svart marknad. Intressanta upplysningar om denna svarta marknad får vi av en Samisdat-text, som skrivits ned i Moskva mellan den 25/11 och den 31/12 1975. I den anonyma texten berättas att Andrej Sokolow, ställföretridande chef för Glawlit:s andra avdelning, den 30/9 1975 dömdes till ett härt fängelsestraff, därfor att han på svarta börsen hade säljt

Väst-litteratur som beslagtagits.

Glawlit är en av de sovjetiska censurmyndigheter som uppbyggts hierarkiskt. På alla redaktioner sitter företrädare för myndigheten. Glawlit osmämnder har också kontrollen av pos-ten och beslagtar "icke önskade" sändningar från utlandet. Enligt den ovannämnda Samisdat-texten skickade en svensk firma sommaren 1974 varuprov på dämsommarkappor, gjorda av sovjetiskt material, till en privatadress, tillhörig en företrädare för Sovjets utrikeshandelsorganisation ("Wneschtorg").

Sändningen kom inte fram eftersom Glawlit beslagtog denna "privatsändning" till en privatadress. Den svenska firman frågade varför kapporna inte nädde adressaten. De sovjetiska myndigheterna gjorde efterforskningar på det ifrigavarande postkontoret och konstaterade att Glawlit hade gjort ganska omfattande beslagtaganden just där. Tydligen hade Glawlit-anställda själva tilltagit sig en del av sändningen.

Det visade sig bl. a. att talrika böcker hade beslagtagits. Därmed kom saken i rullning.

Handel på svarta börsen

Vi citerar nu Samisdat-texten:

"Den 16 januari 1975 häktades ställföretridande chefen för Glawlit:s andra avdelning, Sokolow, Andrej Nikolajewitsch, 48 år, medlem av det kommunistiska partiet. Efter 2-3 dagar uppnade tillförlitliga personer under en fredag på Glawlit byråläder och kasinokåp som Sokolow hade försedd med sigill. 170 säckar med litteratur som gällde som förstörd - därmed hade myndigheterna på sin tid fått besked - brändes upp omedelbart.

A. N. Sokolow hade sända tills han utnämndes till ställföretridande chef haft den franska avdelningen under sig; och de andra avdelningarna - den engelska, tyska, östliga liksom också andra - var tvungna att lämna beslagtagen antsovjetisk litteratur till honom. All denna litteratur stannaade faktiskt i Sokolows händer och befann sig inom Glawlits murar.

Funktionär som levde glada livet

Vid undersökningen framkom att Sokolow under loppet av femton år hade försört svarta börsen i Moskva med denna litteratur - mot ersättning. Själv levde han på stor fot: han hade två föreningssvinningar - för två kvinnor - och flög två gånger om året söderut för rekreation. Undersökningen omfattade en längre tidsperiod.

Rättegången pågick bakom stängda dörrar från den 12 till den 30 september. Under rättegången konstaterades att Sokolow hade handlat med litteratur som inte tillhörde någon. Glawlit betraktade inte den beslagtagna litteraturen som sin egen. För spekulation och utnyttjande av tjänsteställning avkunnade rätten följande dom: eju är strängt fängelse och förbud under fem år att innehålla ledande position.

Den 16 oktober överklagade Sokolow domen, varvid han framhöll att inte bara han hade befattat sig med litteraturofficer utan också andra myndighetspersoner. Ett så stort antal böcker hade han kunnat "lägra" bara därfor att den högre ledningen varit medveten om det hela, förklarade han. Tiden för överklagande har löpt ut - den 24 till den 25 november - men det har inte hörts någonting om vilken ställning domstolen intagit till Sokolows överklagande.

På ministerpresident Kosygin:s personliga order blev Sokolikow (namnet kan också vara Sokotschikow), d.v.s. Sokolows närmaste chef, "pensionerad". Myndigheten har sedan några månader ingen chef. Glawlits ledande personer och undersökningsgruppen kan över huvud taget inte förstå hur allt detta har kunnat försiggå under så många år och inför deras ögon."

Skicka en bok till Sovjet

ABU DAOUD

I samarbete med en dansk organisation, Dansk Forbund for Fred og Friheds, kan vi erbjuda Contras lättare möjligheten att göra en personlig och praktisk insats för att sprida information till Sovjetunionen.

Avisikten är att utnyttja Helsingforsavtalets ständanden om fri utväxling av tankar och idéer. Ge ett litet bidrag i form av en bokgåva till en sovjetisk medborgare. Skicka en bok tillsammans med ett brev på ryska!

SÖM SÅ HÄR:

Välj ut en av nedan angivna böcker (som är tryckt på ryska). Inräkta beloppet på Contras postgiro 85 95 89 - 4, eller skriv beloppet i form av en check ställt på Cont-

Ri fär då boken tillsammans med ett brev på ryska (samt en dansk översättning av brevet för att personliga bruk). Ni får också ett adresserat kuvert, till en person som har hämtats ur en officiell adressbok. Boken och det ryska brevet (undertecknat av er personligen) läggs i kuvertet och ni skickar brevet (postanstalterna upplyser om portet). Observera att Ni får boken direkt från Danmark och inte via Contra.

Tillgängliga uppgifter säger att 60% av böckerna klarar sig förbi postensuren, och av återstående finns det möjlighet att censorn själv avyttrar dem på svarta marknaden! Det finns ingen risk för represaliier mot mottagarna.

Nr	Bok	Pris
1	Matalja Gorbasjevskaja: "Foden" - Halva dagen	12:-
2	I Ruzimov: Ungdomen i den ryska historien	12:-
3	Alexander Solzjenitsyn: Förra kretsen I	24:-
4	Alexander Solzjenitsyn: Förra kretsen II	24:-
5	Alexander Solzjenitsyn: Samlade verk, del 5 (dramer, noveller, artiklar)	24:-
6	Alexander Solzjenitsyn m fl (Domstolshandlingar, brev, tal)	24:-
7	G Oserov: Tynolevski Charade (rebus)	12:-
8	Milovan Djilas: Samtal med Stalin	12:-
9	E. Olitzkaja: Mina minnen (del 1)	12:-
10	E. Olitzkaja: Mina minnen (del 2)	12:-
11	A. Gladilin: Prognosser om i morgon	12:-
12	Bruderer: Processen före kedjereaktionen	12:-
13	L Rejevskij: Skaparen och hjälteidet	12:-

Den palestinske terroristen Abu Daoud som arresterades och sedan frisläpptes i Paris uppges bl a ha haft följande brott på sitt samvete:

- 1) Attentat mot elektronikfabrik i Hamburg 6 februari 1972
- 2) Mord på fem jordanier i Västtyskland (samma dag)
- 3) Misslyckat försök att kapra ett jordaniskt trafikflygplan i Kairo den 19 januari 1972
- 4) Försök till inträng i kung Haussens hus i London den 11 mars 1972.
- 5) Attacker mot oljemanläggningar i Trieste den 5 augusti 1972.
- 6) Mord på elva israeliska idrottsmän i München 1972 (Daoud anlände till München en vecka före morden, och använde då samma namn som han använde i Paris i år, Youssef Radji Hassar).
- 7) Bildöverfall mot en israelisk diplomat i Bryssel den 10 september 1972.
- 8) Mord på en syrisk journalist som misstänktes samarbeta med Israelerna, den 13 november 1972 i Paris.
- 9) Utståndande av en man som greps på Heathrows flygplats i London den 24 december 1972 med en resväcka full med sprängämnen (mannen hade i uppdrag att spränga israeliska ambassader i Skandinavien)
- 10) Kidnappning av Israels ambassadör i Bangkok den 28 december 1972.
- 11) Bombattentat mot ett judiskt kontor i Paris den 8 januari 1973.
- 12) Två (misslyckade) attacker mot judiska transitläger (för flyktingar från Sovjet) i Wien den 20 och 28 januari 1973.
- 13) Försök att kidnappa Jordaniens premiärminister i februari 1973.

Daoud greps vid detta försök, dömdes till döden men frisläpptes snäll i slutet av 1973. Sedan dess har han skrivit sina krafter att att förhindra en förhandlinglösning i Mellanöstern.

Det hävdas också att Daouds frislippande skulle ha skett i utbyte mot den franska fången Françoise Claustre, som sattit fängslad hos guerillan i Tchad i många år. Utväxlingen skall ha arrangerats av Libyens diktator Muammar Khadafi, som stöder de mest extrema palestinska grupperna.

EUROKOMMUNISMEN

SAMMA VARA I NY FÖRPACKNING

Kommunisternas senaste förfridiska förpackning bär namnet "Eurokommunismen". Den italienske kommunistledaren Enrico Berlinguer och hans franske kollega George Marchais har framställt som ledande "eurokommunister". Dvs enhängare av en från Sovjet självständig kommunism med att "demokratiskt" ansikte. Men de vackra uttalandena känns igen, från Östeuropa innan kommunisternas definitiva maktövertagande, menar artikelförfattaren Tommy Hansson.

Förstridare för skilda kommunistpartier i världen har med jämna mellanrum försökt oavvärlden, att man stått på egna ben och varit oberoende av Moskva. Utgångspunkten har förklarat vara en socialism uppbyggd på landets egna politiska, sociala och kulturella förutsättningar.

En uppmärksammad rörelse under senare år har varit den s.k. "eurokommunismen". I uttalande efter uttalande har representanter för kommunistpartierna i främst medelhavsländerna velat manifestera sin oavhängighet gentemot Moskva. Den stora frågan har varit, huruvida denna förgivna frihet är faktisk eller fiktiv. Frågan kan besvaras genom en analys av den kommunistiska ideologin och genom att studera uttalanden från kända "oavhängiga" komister.

Problemet

Det är främst två problemkreter att ta hänsyn till när det gäller Moskvans förhållande till eurokommunismen: Moskvans ledarroll samt en socialistisk modell för Västeuropa. Det råder ingen tvekan om, att rysarna blir på en viss irritation över de sydeuropeiska partibrödernas inställning. I slutet av januari hövdes från officiellt sovjetiskt håll att Sovjetunionen står i centrum för världssrevolutionen. Man lätt förstår, att andra kommunistpartier bör rätta sig efter Kremls grundläggande doktriner. Uttaletet är att se som en tydlig reaktion mot ifrågasättandet av den egna överhögheten.

Det är framförallt det italienska kommunistpartiet -Västeuropas styrsta - som gjort i bråschen för den "polycentriska kompromissen" som den eurokommunistiska inställningen kan benämns. Redan 1960 förklarade det italienska kommunistpartiet: "Varje partis självständighet är en förutsättning för deras politiska utveckling. Den motsäger inte den proletariatsolidariteten, utan utvecklar den dents mer."

Den definitiva markeringen av inställningen kom i och med de italienska, franska och spanska partiernas ägeranden på den internationella kommunistledarkongressen i Östberlin i juli 1976. Genom Leonid Brejnev kritiska men ändå välvilliga inställning förhindrades enligt många bedömare en öppen schism.

Dialektisk enhet

Frågan är emellertid, om det någonsin på allvar varit frågan om någon konflikt. Av allt att detta sker nämligen de eurokommunistiska manifestationerna med Kremls goda minne. Trots den italienska kommunistpartiledaren Berlinguers förmunta antisovjetism, är det ingen tvekan om att det fortfarande är Moskva som är huvudmännen. I sambandet glänsde i ett yttrande av Enrico Berlinguer från 15 februari 1969, då han i Bologna saade: "De av oss som väntar en brytning med Sovjetunionen, kommer att bedra sig."

Den som föreställer sig att komister alltid menar det de säger, har grundligt missförstått den marxistisk-leninistiska dialektiken som alla komister beklänner sig till. Denna grundläggande innebär, att all utveckling äger rum genom motsätternas spel. I sitt förhållande till Moskva och till de inhemska omständigheterna tillämpar man följaktligen en "dialektisk enhet av två mot varandra ställida koncept", för att använda ideologiska termer. Det innebär att man visar upp ett ansikte för Kreml och ett för det egna landet, handsminnen måste övertygas om den demokratiska pålitligheten. Denna handlingsformel kan åskådliggöras med att uttalande från den brittiska delegationen vid det sovjetiska kommunistpartiets 25:e kongress 1976: "Varje kommunistiskt partis oavhängighet och sverkinitet och alla kommunistiska partiers solidaritet i förhållandet till varandra är vår gemensamma kamp mot imperialismen."

Kommunismen är densamma

Med den ideologiska bakgrund som här skisserats, är eurokommunismens ägerande endast en naturlig följd av den marxistisk-leninistiska dialektiken. Man får därför inte förvänta över, att det gått så långt att både den italienska och den franske kommunistledaren har förklarat, att proletariats diktatur inte är ett måste. Det finns nämligen inte något som säger, att eurokommunisterna om de kommer till makten inte kommer att tillämpa samma metoder som deras partibröder gjort i alla andra länder där man tagit över.

Genom att studera autoritativa yttrandena från kommunistiska ledare kan den försiktiga tvetalan avslutas: "Solidariteten mellan våra partier beror på erkännandet att varje parti... i fullt oberoende bestämmer sin egen politiska linje, både internt och internationellt... det finns inte och kan inte finnas ett ledande parti eller en ledande stat."

"Vi är av den uppfattningen, att vi inte bara är i stånd att uppnå socialismen genom en annan väg än Sovjetunionen, utan att denna utveckling just har påbörjats. Förstatligandet av industrin och det nya folksystemet med offentlig förvaltning är de första vägmarkerna."

Dessa båda uttalanden skulle kunna vara uttryck för den mångomordade "eurokommunismen". Det förstnämnda citatet är det härifrör från Enrico Berlinguer besök vid den internationella kommunistiska kongressen som redan nämndes. Men det andra yttrandet härstammar från en intervju med Clemens Gottwald, det tjeckoslovakiska kommunistpartiets ordförande och tillika ministerpresident i det av Sovjet okuperade Tjeckoslovakien, i januari 1947. Vi vet alla hur det gick med denna självständighetsmän Alexander Dubcek 1968 ensatte liknande ord i handling, ryckte sovjetis-

KOMMUNIST-KINA OCH TAIWAN

I förra numret av *Contra* jämfördes levnadsstandarden i Kommunist-Kina och på Taiwan. Som framgick av de siffrorna är Taiwan överlägset i så gott som alla avseenden. För att göra bilden mer fullständig ger vi här ytterligare jämförelsematerial:

Enhets	Taiwan	Komm.-Kina
Kaloriintag/dag	2.800	1.800
Kött kg/år	21	1
Fisk kg/år	37	3
Lägg st/år	125	5
TV-apparater per hushåll	1:3	1:2000
Kylekipper per hush. 1:2	0	
Tvättmaskiner per hushåll	1:4	0
Bilar per person	1:50	1:1.200
Motorcyklar per person	1:11	1:3000

(CAGC Newsletter)

—Med centralkommittén bakom mig, vete från USA och smör från Engelska jag nog få käl på de förbundna kapitalisterna.

ka trappar in i landet för att slå ned självständigheten.

Det avslutande yttrandet bör klara att alla missförstånd: "När kommunisterna inte bara samarbetar med det socialdemokratiska partiet, utan också med snabukarpartiet och de borgerliga partierna,... så gör de det inte här för att de blivit opportunistiska eller övergivit sin linje. Tvärton: De gör det här för att de anpassar marxismen till de förhandenvarande omställningarna."

Så uppenhjärtlig var Matyas Rakosi, den stalinistiske diktatorn i Ungern, från till folkupproret 1956. Citatet har hämtats från boken "För den ungerska demokratin", Budapest 1947, s. 28. Det är en förhoppning, att den fria världen i krig nägot av det förgängnas misstag av att tro på komunisterna när de talar vackra ord. Det finns större anledning att tro på det, som inte låter så behagligt.

Tommy Hansson

Toronto :

Parti Québécois

Från *Contra*s Torontos-korrespondent Vincent H. Miller

Större delen av världen är säker idag medveten om valsiegern för Parti Québécois i november 1976, men få människor, inklusive den kanadensiska allmänheten, har ännu fått klart för sig vad valsiegen betyder.

En sak är säker, och det är att valsiegern inte innebar någon uttalad mening från väljarna i Québec att skilja provinsen från Återstoden av Kanada. Even om detta mycket väl kan bli slutresultatet. Det var mer än något annat ett illoket svar på Bourassa's liberaler, deras korruption, otroliga arrogans mot väljarna och engelskfientliga rasism. PQ fick bara 39% av rösterna, så man kan inte säga att det var ett överväldigande mandat. Utvecklingen bådar illa för Kanada, eftersom separatiströrelsen är full av marxister, kommunister, galenpannor och terroristar, alltsedan början.

Men vi ska inte vanta oss en ny stat, Åminstone inte i den omedelbara framtiden; en folkomröstning kommer att hållas 1978. Even om den nya staten verkar vara ett faktum om man lyssnar på PQ:s ledare monsieur Levesque. Faktum är att när PQ nu har fått den politiska maktten så kommer man vara försiktiga med att gunga i båten, istället kommer man att arbeta för att konsolidera sin maktposition. För att successivt skapa ett läge med de facto-separation, så att den verkliga statsbildningen sedan bara blir en formalitet. Under mellantiden kommer Québec att utnyttja hotet om separation för att pressa resten av Kanada på förmåner.

Den riktning som PQ kommer att styra i kan utläsas från de uttalanden som gjorts av Levesque strax efter valsiegern. Han framslade då sina avsikter att nationalisera Québecs banker, försäkringsbolag och transportföretag. Kort sagt skaffa sig total kontroll över provinsen på ett diktatoriskt sätt.

PQ:s ekonomiske rådgivare Jacques Parizeau gjorde ett uttalande som påminde om Hitlers tal, när han sa "Vi kommer att förochka få ut varje cent vi kan från Ottawa, och vi vet att allt de ger oss kommer borta att vara avsett som mutor inför folkomröstningen." För att citera en radiokommentar från den konsernative Larry Henderson i Toronto: "René Levesque vill både ta sitt

kaka och ha den kvar. Han vill presa saften ur det engelskspråkiga Kanada och sedan spärka ur tändarna på det."

Utvandringen av icke-fransktalande och av affärsmän i allmänhet har pågått en tid nu - men allteftersom miljön blir alltmer fientlig mot dessa grupper kommer tiden att öka. Québec kommer att bli ett ekonomiskt efterblivet område. (Mer än vad det är idag). Det är en naturlig slutsats att med ett Québec som inte förmår försörja sig själv kommer man att vända sig utomlands för att få stöd, förmodligen till Sovjetunionen efter modell av Kuba.

Vad kommer att hänta i framtiden? Ingen kan sätta sig säker, men jag tror att Trudeau redan har förberett sig för konfrontation. Han kommer att provocera våldsutbrott för att kunna avleda uppmärksamheten från det sjudande misandjet med hans regering i det engelskspråkiga Kanada. Den kanadensiska regeringen har redan förflyttat landets luftburna regemente från Edmonton i Alberta till Petawawa och Uplands nära gränsen mellan Ontario och Québec.

Det finns en verklig fara i detta, om problemen inte handikappas på ett ansvarsfullt sätt. Och det är att situationen kan utvecklas till ett Nord-Ireland, med ett utdraget guerillakrig. I dagens atmosfär med krass politisk opportunism och chockande demagogi ser en sådan utveckling ut att vara oundviklig.

De misstänksamma bland oss väntar oss en frankonstruerad "nödsituation" i vilken War Measures Act (krigslagarna) kan sättas i kraft, eller man kanuka kommer att ta itu med problemet som Indira Gandhi gjort, att uppakjuta valen.

Jag är övertygad om att allt detta låter väldigt radikalt och långsiktigt, men jag vill verkligen inte bli betraktad som en paranoid knasboll. Men situationen i Kanada idag - med klara paralleller i utvecklingen i Östeuropa och på Cuba - är extrem. Problemet är inte separatismen i sig, utan den allmänna utvecklingen i nationen.

Québec ser alltmer ut som en tjugonde århundradets kommunistiska trojanska häst.

Vincent H. Miller

Milton Friedmans budskap:

Frihet utan tvång

Nobelpristagaren i ekonomi från Chicago Milton Friedman är inte bara en skicklig ekonom. Debatten om honom har främst rört hans politiska ställningstaganden, som han presenterat i boken "Kapitalism och frihet" (den svenska översättningen är utgången från förlaget men finns i antikvariat och på bibliotek.) Friedman är en kompromisslös anhängare av politisk frihet. Hans åsikter presenteras nedan av fil dr Sven Rydenfelt, som undervisar i nationalekonomi vid Lunds universitet.

Sedan fyra decennier tillbaka är Milton Friedman en över hela världen känd nationalekonom. Dyrkad och beundrad av sina medborgare, hatad och bespottad av sina kritiker och motståndare. Friedman är världens i särklass främste marknadsekonom. Ingen har bättre än han klargjort vad en marknadshushållning innebär på olika områden. Ingen har skickligare och modigare än han slagits för marknadshushållningens frihetsidéer. När han började sin kampanj var marknadshushållningens egenskaper och system lägt värdesatta bland världens ekonomer och politiker. Kanske övervägande därför att man inte begrep vad en marknad var och hur den fungerade. Friedman har gjort en fantastisk insats på det gällt att klargöra marknadens funktioner.

Egentligen den vanligaste av alla missuppfattningar är en marknad någon ting som här hemma uteslutande på det ekonomiska området. I verkligheten har vi marknader på mänskliga levets alla områden - det politiska, det religiösa, det kulturella och det ekonomiska. Marknadens kännetecken är frihet utan tvång. Vilket betyder fri konkurrens och fritt val.

På alla marknader står två parter emot varandra - köpare och säljare. På den politiska marknaden uppträder partier, politiker och enskilda män som "säljare" av idéer och program. "Köpare" är väljarna som betalar med sina röstsedlar. Fri konkurrens och fritt val på den politiska marknaden kallar vi politisk demokrati.

På den religiösa och kulturella marknaden talar vi i motsvarande situation om religiös respektive kulturell frihet.

Ingen av parterna på en fri marknad kan utöva tvång gentemot andra partier. Alla avtal, avslut och transaktioner - allt samarbete - kommer till stånd frivilligt, där för att båda parter anser sig ha fördel därav.

Ett absolut villkor för att en fri marknad skall råda, är att staten inte med sin gigantiska MAKTE, sitt legala väldesmonopol - poliser, domstolar, fängelser etc - ingripa och rubbar marknadens jämvalet genom att lägga den förkrasande tyngden av sin MAKTE i ena eller andra partens vägskål.

Ett politiskt parti i en oehlig allians med MAKTEN gör monopol och diktatur, vilket då betyder förbud mot och förbjälser av andra partier, idéer och program.

På samma sätt ger en kyrka i oehlig allians med MAKTEN en religiös monopolkyrka med förbud mot och förbjälser av andra kyrkor och andra troende.

All makt missbrukas och total makt missbrukas totalt. Milton Friedman är besatt av en enda idé: minstجو mot MAKTEN. Det gäller att hålla den statliga väldesmakten på alla områden så kort som möjligt.

I den demokratiska västliga världen är fria marknader på politikens och religiösons område allmänt accepterade. Högst som i landet där fallit på kulturrens och ekonominas område. Det är därför naturligt att Friedmans kamp för frihetens idéer framförallt har

gällt de båda sistnämnda områdena.

För flera decennier sedan började t.ex. hans kamp för fria valutakurser. Han spände då att systemet med fasta växelkurser (statlig priskontroll på valutor) förr eller senare skulle bryta samman. Han blev sen bekant sannapädd, men än kämpar den statliga kontrollens anhängare en envist strid i ruiner.

För Friedman framstår det som självklart att priser och inflation har med penningmängden att göra. Ökas dessa mångi snabbare än produktionen genom lån i riksbanken (sedelpressfinansiering) eller lån i utlandet, måste priserna stiga.

Däremot tror inte Friedman på den

bland arbetsgivare så populära löninflationsteorin. Om lönerna stiger mer eller mindre, påverkar inte inflationen. För lönernas sätt resultaten av förhandlingar och avtal 5 miljarder mer än de enligt arbetsgivarnas berörda haft, för arbetsgivarna 5 miljarder mindre. Den totala mängden köpkraft blir varken större eller mindre. Och 5 miljarder i lönernas händer kan inte ur inflationssynpunkt vara farligare än 5 miljarder i arbetsgivarnas händer.

Friedman har mer än någon annan angripit och kritisat etablerade idéer och åsikter. Enligt alla kända definitioner betyder detta att han är radikal. Vilket dock inte hindrat honom motståndare att beteckna honom som konserativ och till och med reaktionär.

Med särskild frenesi angrips han av vänsterfolk - t ex Chilekommittén i Sverige - för att han som ekonomisk rådgivare gått i den chilenska militärjuntans tjänst. Beskyllningen saknar grund. Verkligheten bakom anklagelsen är att Friedman våren 1975 på invidjan av en privat bank besökte Chile och höll ett antal föreläsningar där. Eftersom tillträdet var fritt passade även några av regeringens ledamöter på att vid något tillfälle lyssna.

Friedman är en fanatisk anhängare av frihet på alla områden, men menar att hans förkunnelse behövs mer ju ofta ett land är. Han har därför besökt och talat för sina idéer i diktaturländer som Sovjet och Jugoslavien. Hans förhoppning är, att huvuddiktaturen i Chile så smälning som kunnar lämna plats åt en demokrati. På ungefär samma sätt som skett i Grekland. Utsikterna för en sådan utveckling är enligt Friedman betydligt mörkare i världens vänsterdiktaturer.

Sven Rydenfelt

Den fria företagsamheten (3)

Konsumenter tvingar giganter på knä

Den tredje artikeln i Contrax serie på fyra artiklar om grunderna för marknadsökonomin.

Vem mer än regeringen kan kontrollera de stora företagen? Finns det inte en risk att monopolföretag kan tillverka vad de önskar till kontrollerade priser och sedan pådyla konsumenterna sina varor genom bilägning och annonsering? Ungefär så låter kommunisternas och socialisternas angrepp på den fria marknadsökonomin. Det är underförstått att det behövs ett "starkt samlingskraft" för att kontrollera de stora företagen; att utan regeringens och kontrollantens sätt kommer storföretagen att orättmäktigt exploatera fattiga och ockydade konsumenter.

Vem mer än konsumenterna kan kontrollera tillverkningen? Konsumenterna som kallas "själviskhet" innebär att tillverkarna utsätts för en nyttig och hård disciplin. Eftersom konsumenterna hela tiden strävar efter att göra "bättre köp", måste tillverkarna finna sig i att bli underkastade en streng auktoritet vid namn konsumentens suveränitet. Den medför ett tillverkaren, irriterande nog, hela tiden tvingas höja sin effektivitet. Karan i tillverkarens resonemang blir: "Låt oss se vad vi kan göra för att tillverka produkterna mer effektivt, så att vi kan erbjuda lägre priser. Den som kan göra det blir rikast snabbast!"

Företagen fruktar konsumenter:

För det tredje måste det fastslås att också tillverkarna styrs av "själviskhet". Och för det fjärde att ingen tycker om att underkasta sig en auktoritär disciplin. Genom detta kommer tillverkarna alltid att försöka undkomma den strenga disciplin som konsumenterna strävar efter att upprätthålla. Den enklaste vägen är naturligtvis att söka hjälp från myndigheterna. På så sätt kommer det sig att industriidkare kan begärta tullskydd och statligt stöd; bönder begär prisstöd och billiga statsunderstöd i län; fackföreningar strävar efter "organisationsklausuler" för att få monopolmakt över arbetsmarknaden; specialister och hantverkare begär auktorisations- och etableringskontroll, för att stoppa "ekvalificerade" personers inträde på marknaden osv. Alla dessa krav framställs som förtjänstfulla och rättvisa av dem som framställer dem; men om man ser på dem ur ekonomisk synpunkt, så är de inget annat än försök att krypa undan från principen om den fruktade konsumentens suveränitet.

Sådana försök kan bli framgångsrika endast i den utsträckning myndigheterna kan förmå att ge extra förmåner till de speciella grupper som är inblandade. Även det största och starkaste företag kan snabbt tvingas på knä av köpsbeslut som fattas av enskilda konsumenter, även om dessa köpsbeslut fattas u-

ten någon som helst sidoblick på andra konsumenternas ägerande.

Kan det verkligen fungera så?

General Motors på knä:

Låt oss se på ett färskt amerikanskt exempel:

LEDNINGEN FÖR General Motors ansåg häromåret att allmänhetens krav på mindre bilar bara var ett tillfälligt fenomen (det är möjligt att de hade rätt). Att byta produktionsinriktning är mycket kostsam, så man svärd från att ta upp tillverkning av mindre bilar. Försäljningen sjönk och sjönk. Försäljningen sjönk trots en massiv reklamkampanj (se där vad socialisternas tal om "styrd" efterfrågan är vikt!). Ett jättelikt företag (då världens största) sattes i knipa på grund av beslut som fasttades av miljontals hjälplösa "manipulerade" konsumenter, som inte var det minsta organiserade. Utgången av en kamp mellan företaget och konsumenterna kan bara sluta på ett sätt. (Historien visar att samma sak hände Henry Ford tidigt på trettioletet då han inciterade på att tillverka modell "A" ett år för länge). Konsumenterna antingen svärd från att köpa eller gick över till andra märken - inhemska eller importade. På ganska kort tid (liksom en gång Henry Ford) kastade General Motors in handduken. Man lade om produktionen och började tillverka det som konsumenterna ville ha. Poängen med denna färsk historia (liksom den äldre med Henry Ford) är att både General Motors och Ford tillvänt sig sin marktposition i bilindustrin genom att tillgodose konsumenternas behov. Genom att tillgodose deras önskemål. Genom att förstå hur obetydliga de kunde anses vara. Det är det enda sättet på vilket enda företag kan växa till storföretag. Men stora företag förblir stora och stora bara så länge de är beredda att fortsätta att underkasta sig konsumenterna. Det är kärnpunkten i den fria marknadsökonomin. Och det är så det måste fungera i ett samhälle där konsumenten är huvudare.

Tom Rose

Konsumenten är självisk

Låt oss undersöka hållbarheten i detta angrepp genom att analysera hur den fria marknaden fungerar:

För det första måste vi fastslå att all ekonomisk verksamhet bygger på enskilda individuens önskemål, och att den slutar med att dessa önskemål blir tillfredsställda. Alla mellanliggande produktioner led är enbart till för att tillgodose sådana konsumentsönskemål.

För det andra måste vi fastslå att konsumenterna, som grupp betraktat, är individer som är intresserade av att tillgodose sina egna unika önskemål med så liten resursinsats som möjligt. Konsumenten är inte någon som lignar sig åt "välgrundat" på marknaden. Han är inte intresserad av hur mycket en vara kostar att producera. Han bryr sig inte heller om en saljaren gör vinster eller förlust på affären. Hennes enda riktlinje är: "Kan jag köpa en likadan eller liknande vara någon annan stans billigare?". Konsumenten är på detta sätt "självisk".

Konsumenten tvingar fram höjd effektivitet

En sådan "själviskhet" är bra för samhället. Det är en nödvändig och avgörande del av den fria marknadsökonomin. Utan den skulle tillverkarna snarlikt brista i effekti-

Vart går Världskyrkorådet?

Världskyrkorådets politiska engagemang har väckt protestar inom många kyrkliga kretser. Over 400 svenska präster har undertecknat ett uppdrag som kräver att Svenska kyrkans missionsstyrelse avbryter samarbetet med Världskyrkorådet.

Kyrkoherre Ragnar Block tog förd en Enslidighet

tid sedan ett initiativ som borde glädja varje bekännare av den evangeliisk-lutherska kristendomen. På en skick i auktoritär länder som Rhodesia, Sydafrika, Sydkorea, Uruguay, Brasilien, Chile. Om förtrycket i Sovjetunionen eller Östeuropa skjuts in. En kommittéledamot föreslog, att de Östeuropeiska länderna skulle inkluderas på listan 2 av 120 ledamöter stödde detta ovanliggen rimliga förslag, och inte något kommunistiskt land nämndes i sambandet.

Säregen verksamhet

Kyrkornas Världsråd har under en följd av år bedrivit en säregen verksamhet som blott illustreras av några exempel:

Under Kuba-krisen 1962 fördömdes KVR i ett uttalande USA som den ungrändande partien. Utalandet nättet stark sympati hos metropolen Nikodim i Rysska Ortodoxa Kyrkan. Den partistyrlade ledaren framhöll: "Vi instämmer i ert fördömande, i Kyrkornas Världsråds namn, av den amerikanska regeringens farliga handlingar mot republiken Kuba ..."

I juli 1968 höll Kyrkornas Världsråd sin generalförsamling i Uppsala. I en tid då regeringschefen Dubcek i Tjeckoslovakien genomförde en betydande liberalisering för de kristna kyrkorna i landet, yttrades inte ett ord till förmån för "Prag-vären". Däremot krävde nättet, att USA skulle stoppa bombingar av militära mil i Nordvietnam... När en månad senare de sovjetiska tankarna rullade in i Tjeckoslovakien, krossade den tjeckiska frihetsrörelsen, hördes inte några protester från Kyrkornas Världsråd.

Bet behöver väl knappast tilläggas, att KVR varmt stödde Nordvietnames angreppskrig mot Sydvietnam. 1972 krävde KVR:s generalsekreterare Eugene Carson Blake i en personlig not till president Nixon, att denne skulle stoppa påstådda amerikanska bombningar mot dammar i Nordvietnam. Som bevis anfördes uppgifter från icke namngivna journalister samt en svensk TV-film.

Med vänkänd vänterextren taktik glädja varje bekännare av den evangeliisk-lutherska kristendomen. På en skick i auktoritär länder som Rhodesia, Sydafrika, Sydkorea, Uruguay, Brasilien, Chile. Om förtrycket i Sovjetunionen eller Östeuropa skjuts in. En kommittéledamot föreslog, att de Östeuropeiska länderna skulle inkluderas på listan 2 av 120 ledamöter stödde detta ovanliggen rimliga förslag, och inte något kommunistiskt land nämndes i sambandet.

Stöder revolution

Kyrkornas Världsråd tar en mycket aktiv del i konflikten i södra Afrika. För en tid sedan avsatte man ca 2,5 miljoner i svenska kronor till stöd för olika revolutionära guerilla-rörelser. Sedan denna understödaktivitet började för sex år sedan har KVR distribuerat ca 8,5 miljoner i svenska kronor - ifrån 2,1- till guerillan, som med våld vill stöta de styrande. De mest prominenta bidragsgivarna är de holländska och svenska regeringarna samt svenska ekumeniska rådet.

Redan ett tyligt studium av KVR:s verksamhet ger skrämmande perspektiv på en aktivitet, som konsekvent gymnar världens revolutionära krafter. Med sina resurser representerar Kyrkornas Världsråd ett enormt opinionsmässigt inflytande: f.n. består organisationen av 290 medlemskyrkor av protestantisk, anglikansk, ortodox och gammalkatolsk bekännelse. Mer än 500 miljoner medlemmar lyder under dessa kyrkor.

Sekularisering

Den beskrivna utvecklingen är dels att uttryck för den av kyrkoherre Block konstaterade marxistiska infiltrationen, vilken styrtas efter en målmedveten, längsiktigt plan av sovjetiska intressen. En analys av

KVR:s utvecklingstaganden ger vid handen, att det konsekvent är Moskvas intressen som gynnas.

Denna styrning underlättas av den ytliga sentimentalitering, som en mycket lång tid har spirat inom kristenheten och som bantar vägen för en långtgående sekularisering: världsliga intressen har satts före andliga, och det kristna kärleksbudskapet förlorar sin praktiska betydelse.

Ett tungt vägande skäl för Svenska Kyrkans Mission att överga samarbetet med Kyrkornas Världsråd torde vidare vara, att Jesu missionsbefallning i Matt. 28:19 på intet sätt tillämpas av världsorganisationen: "Gå för den älvånden ut och gören alla folk till lärjungar, döpande dem i Faderens och Sonens och den helige Andens namn."

Denna heliga uppmaning har tidigare legat till grund för all missionsgärning. Det kan knappast sägas, att Sovjetiska Evangelii ord motsvaras av den kommunistiska guerillakrigföring, som Kyrkornas Världsråd aktivt

Tommy Hansson

MER OM VÄRLDSKYRKORÅDET - HÄMTAT UR TIDSKRIFTEN CHRISTIAN BEACON SOM UTGES AV INTERNATIONAL COUNCIL OF CHRISTIAN CHURCHES, EN ORGANISATION SOM ÄR STÄRKT KRITISK MOT VÄRLDSKYRKORÅDET

Världskyrkorådet är en sammanslutning av kyrkor i hela världen. Av svenska samband är Svenska Kyrkan och Missionsförbundet anslutna. Världskyrkorådet har utsetts för kritik, bl.a för att man ekonomiskt stöder olika organisationer. Under åren 1970-71 delades sammanlagt 400.000 dollar ut i bidrag till olika organisationer från Världskyrkorådet. Bland de organisationer som fick pengar kan nämnas:

PAIGC, kommunistisk "befrielse-rörelse" i port. Guinea	45.000
MPLA, Angola	45.000
(Unita och FNLA fick tillsammans lika mycket)	
FRELIMO, Mozambique	35.000
SWAPO, Sydafrika	30.000
United Farm Workers, socialistisk fackförening i USA	2.500
Malcolm X Liberation University	7.500
MPLA-kommitté, Nederländerna	
	5.000

I övrigt gick pengar till en rad minoritetsorganisationer, diverse anti-apartheid-grupper m.m.

nötsiser- Sverige

TROTTSISTER INFILTRERAR

I Storbritannien har Labour-partiet betydande problem med trotskistisk infiltrering i partiapparaten. Flesta lokala partiorganisationer kontrolleras av trotskister, och t ex förlustbringande företag. Uppmunttrade notiser pekar på hur illa det har varit förr, men hur bra det har blivit nu. Det är i och för sig positivt att förbättringsåtgärder vidtas, men när man läser tidningen får man det beständiga intycket att de åtgärder som vidtagits bara är en bråkdel av vad som borde göras. Tre exempel:

Det är uppenbart att de svenska trotskisterna, organiserade inom Kommunistiska Arbetarförbundet, KAF, gärna vill följa det framgångsrika exemplet från Storbritannien. Man är förhållandevis öppna om sin målsättning i tidningen "Internationen". Socialdemokraterna har resonerat dels genom utealutning av en grupp trotskister från SSU i Umeå, dels genom en varningsartikel i partitidningen "Aktuellt i politik och samhälle".

Internationalen skriver att alla motsättningar mellan socialdemokraterna och den borgerliga regeringen skall uppmuntras och skräpas. "När det gäller bra förslag måste vi vänja oss till socialdemokratiska organisationer och företrädesvis gemensamma aktioner, utan att dessa organisationer först ska skriva under att deras ledning är förrädare... Graden av framgång kommer naturligtvis inte bara att vara beroende av KAF:s utsträckningar. Den orientering som t ex Chilokommittén eller Grupp 8 följer kommer att ha stor betydelse." (KAF har stort inflytande i båda dessa organisationer). Socialdemokratiska kvinnoförbundets inställning till sekstimmarsdagen skulle enligt "Internationen" kunna användas som bröckjärn i i fackföreningsrörelsen. Man menar att det är en viktig uppgift att få till stånd samarbete på lokal nivå med kvinnoklubbar och fackföreningar, dvs precis den metod som så framgångsrikt används mot Labour i Storbritannien.

MEDLEMSTÄRVNING I SSU

En 30-åring berättar i "Gnistan" (organ för Sveriges Kommunistiska Parti) hur han blev "medlem" i SSU. Han skickade in en svarsrapport från Aftonbladet (portofri) och begärde valinformation. Man ringde honom och frågade efter hans personnummer, så SSU skulle kunna skicka honom "SSU-Kontakt". Detta räckte för att bli registrerad som medlem. SSU uppges sig ha 70.000 medlemmar och lyfter ett statsbidrag som delvis berödkas per medlem.

VAD HÄNDER PÅ NJA?

Personaltidningen på Norrbottens Järnverk i Luleå, "Vårt NJA" ger intressanta inblickar i verksamheten på Sveriges i största delen förlustbringande företag. Uppmunttrade notiser pekar på hur illa det har varit förr, men hur bra det har blivit nu. Det är i och för sig positivt att förbättringsåtgärder vidtas, men när man läser tidningen får man det beständiga intycket att de åtgärder som vidtagits bara är en bråkdel av vad som borde göras. Tre exempel:

NJA har inrättat en division med namnet "Valsade produkter". Ett viktigt framtaget för kunderna om man får tro "Vårt NJA": "Högnördet är marknadsorientering. Till skillnad från förr, när man bara producerade, så är det nu kunden som skall styra produktionen. Dvs divisionen tillverkar vad kunderna vill ha." (Vår understrykning)

Genom att använda en person för att kontrollera varvtagande järnvägvagnar tar vägen sparar man 250.000 kronor om året, jämfört med tiderna. Fara i oktober 1975 betalade NJA 56.000:- i straffavgift till SJ, för att man hade vagnarna kvar för länge. Carl-Erik Wallin berättar: "Förr hände det att järnvägvagnar kunde stå flera veckor på området utan att någon brydde sig om vagnarna. Nu har vi lyckats hålla rent. Hittar jag en vagn som står alltför länge sätter larmet igång och snart är vagnen borta från NJAs område."

Stölder, smuggling m m har inneburit att NJA spärrat Norra vägen med grindar. En stöld av en truck mitt inne på fabriksområdet uppstod då trucken fick punktering. Spritmugling från fartyg i hamnen bedöms av säkerhetschefen på NJA, Åke Ericsson, vara "ganska omfattande". Tullen drog till mot anställda som skaffade sig billig olaglig sprit i stora kvantiteter. Först därefter har företaget själv vidtagit åtgärder.

DAGENS NYHETER VÄGRAR ANNONS

När Dagens Nyheter började med en artikelserie om KGB vände sig Contra till DN för att annonsera om KGB-boken i anslutning till artikelserien. DN vägrade dock att ens diskutera infortande på samma sida. Vi avstod då från att annonsera helt och hållet.

DÄLIGT UTRIKESPOLITISKT INTRESSE

Intresset för utrikespolitiken är utsöndertligt dåligt inom Moderata Samlingspartiet. En enkät som gjorts av medlemstidningen Medborgaren bland partiets riksdeputer, där man frågat efter det främsta politiska intresseområdet ger bara två svar med anknytning till utrikespolitiken, nämligen dels nyvalde Per Uhckel från Östergötland, som anger internationella frågor, dels Bo Siegbahn från Göteborg, som anger Israel som ett intresseområde. Det skall understrykas att de tillfrågade riksdeputaterna hade möjlighet att on de så önskade ange flera intresseområden och att inte ens partiets ledamöter i utrikesutskottet (undantaget Siegbahn) tycks vara intresserade av utrikespolitiken. Moderaterna har 55 ledamöter i riksdagen.

SIDA

Det är bekant att SIDA haft betydande svårigheter att klara av den expansion av det svenska biståndet som ägt rum under de senaste åren. Man har inte haft tillgång till tillräckligt många intressanta projekt i utländerna, när man har fått mer pengar. En avsevärd del av budgeten går därför till administration i Sverige, liksom till information riktad till svenska intressenter. Ett exempel på det sistnämnda är ett seminarium som SIDA anordnar i samarbete med SUL, de svenska ungdomsorganisationernas sammabetsorganisation. 1977 års seminarium kommer att ligga rum i - Vietnam! Tre veckor i Vietnam, inklusive resor, studiematerial, halvpension m m kostar deltagarna 2.000 kr. SIDA bjuder på resten!

HAMMARBETARFÖRBUNDET

Hammarbetaldförbundet, den starkt kommunistinfluerade fackliga organisationen som är en utbrytning ur Transport och som inte är med i LO, bedriver en i vissa avseenden märklig facklig aktivitet. Flera tidningar har publicerat kopior av verifikationer på utbetalningar från Hillerströms rederi i Helsingborg till Hamn. Rederiet har betalt kontant för att slippa ifrån en bojkott mot fartyg som utnyttjat Gullfibers lastkaj i Örnökoldsvik. Denna bojkottas eftersom företaget där anlitar egen personal för lastning och lossning, istället för medlemmar i Hammarbetaldförbundet (arbetarna är istället organiserade inom LO). Arbetet i Malmö uppger att ett femtontal liknande uppgörelser trängts. Det är tydlig att bars Moderata Samlingspartiet som tar emot bidrag från företag...

VPK OCH ARBETARPARTIET (K)

Splittringen mellan Werner/Hermannsons falang och den s.k. "fjärdegruppen" är nu fullbordad och resulterar i det nya partiet "Arbetarparti-kommunisterna". Många har därmed sett vpk:s snara försvinnande ur riksdagen (1979). Detta är sannolikt ett förhastat påstående. Vpk har nämligen spruckit långt från mitten. En fjärdedel av medlemmarna följer möjligen med till det nya partiet. Men vpk är det parti som har läget unikt med medlemmar i sin väljarkår. Och av väljarna följer sannolikt en hundratal del med över till det nya partiet. Den särskilda son man i höstens val födde fram i Kramfors blev snarast en katastrof. Det mestnta talas idag för att Arbetarparti-kommunisterna blir en obetydlig organisation, som knappast förmår att några vpk-nämndar i konten (vpk kan kanske t.o.m. vinna skadrespektabilitet som "euro-kommunister" i den radikala falangen av socialdemokratin). Den splittring som ledde till bildandet av Sveriges Kommunistiska parti, SKP, har ju inte medfört att vpk förlorat i styrka. Men mycket kan naturligtvis hänta de kommande två åren.

ARRESTERAD VID SVENSKA AMBASSADEN

Anatolij Uvarov arresteras förra året utanför svenska ambassaden i Moskva. Uvarov var medlem i sovjetiska vetenskapsakademien. Han demonstrerade i april 1976, under Olof Palme:s besök i Moskva, utanför ambassaden med en skylt "Jag vill gärna ansöka om politisk asyl". Efter arresteringen överfördes han till det berömda Serbskij-institutet för "rättslig psykiatri", där man hållit åtskilliga kända politiska fångar fängslade (exempelvis general Pjotr Grigorenko).

(Danizdat, Köpenhamn)

KÄRNKRAFTSAVFALL UT I VÄRLDSRYMDEN

Professor Jerry B. Simony har i den amerikanska tidskriften "Aeronautic Science" diskuterat möjligheterna att sända ut kärnkraftsavfall i rymden. En amerikansk grupp vetenskapsmän som i åratet har arbetat med kärnkraftsavfallsbehandling. Man indelade sig i två grupper, en som undersökte mer konventionella metoder och en som studerade möjligheten att sända ut avfallen i rymden. Simony, som leder "rymdgruppen" menar att man funnit en både tekniskt och ekonomiskt intressant lösning. Avfallet skulle inte berge sandas ut i rymden utan ut från världssystemet. (minut, Köpenhamn)

nötiser- utlandet

Den östtyske protestantiske prästen Doktor Brusewitz (på bilden tillsammans med sin dotter Dorothea) brände sig under förra året till döds i protest mot den östtyska regimens politik mot kyrkan och dess brott mot de mänskliga rättigheterna.

ÖRO I ÖSTTYSKLAND

Mellan 100.000 och 200.000 östtyskar uppges nu ha vägat söka utrotningsställ till Västtyskland. Det gäller framförallt yngre män. Det förekommer också en hel del regeringsfientliga opinionsutvärderingar. Den resignation och modlighet som blev en följd av Berlinmuren 1961 tycks nu vara förflyttningen. En helt ny anda gör sig gällande, som på sikt kan få förbundande konsekvenser för regimen i Östberlin.

(Student, Würzburg)

KRISTNA AVRÄTTAS I NORDKOREA

Sunguine You, f.d. ordförande i KPDR i Seoul Sydkorea, har berättat hur kommunisterna utnyttjar sitt barn för att komma åt de kristna i landet. Barnen uppmanas besöka vuxna och kontrollera om de har läst de två "svarta böckerna" (Bibeln och Psalmboken). Om de gör det förs de "skyldiga" bort och arkebuseras i många fall. Barnen får belöning. Fru You har fått uppgifterna från unga flyktingar från norr.

(Daily Telegraph, London)

TRETTIOÅRIGA "BROTT" - AVRÄTTNING

I värt Östra grannland Rostland har fyra personeravrättats för "brott" som de begick när de deltog i den estniska befrielsearmé som kämpade mot den sovjetiska ockupationen av landet i början av 1940-talet. Ytterligare två personer dömdes till femton års fängelse, för samma "brott".

(AEN Correspondence)

PERSONER SOM FÖRSVINNER...

I George Orwells bok 1984 beskrivs tekniken att låta personer "försvinna" om de är politiskt otillförlitliga. "Ni har aldrig existerat Mr Wilson" säger Wilsons domare. Exempel på tekniken kan hämtas från Sovjet:

Utdrag ur "Universitetet, livet, kunskäpen" av H.I.S. Sjkolovski, utgiven av förlaget "Vetenskap" i Moskva:

"H.S. Kardasjov har analyserat en rad djupa paradoxer i samband med "svarta hål" i universum. Före honom mysslade den framstående sovjetiske fysikern A.D. Sabharov med detta problem. Kardasjov har blivit berömd..."
(3:e uppl 1973)

"H.S. Kardasjov har analyserat en rad djupa paradoxer i samband med "svarta hål" i universum. Kardasjov har blivit berömd..."
(4:e uppl 1976)

1975 utkom ett jubileumnummer av den sovjetiske tidskriften "Novij Mir" (Nya världen). Där fanns en förteckning över alla större artiklar som tryckts någon gång i tidskriften. Soljenitjajns namn är dock inte nämnt, trots att "En dag i Ivan Denisovitjs liv" första gången publicerades i Novij Mir. Soljenitjajns verk har också helt försvunnit från alla sovjetiske bibliotek. Samma har skett med författare som Alexander Galitsj och Vladimir Maximov. Deras namn finns inte ens i registren.

(Danizdat, Köpenhamn)

MORDET PÅ ORLANDO LETELIER

Mordet på Orlando Letelier, f.d. minister i Salvador Allendes chilenska regering, har väckt stor uppmärksamhet i Sverige. Mordet skedde runt i Washington och skulden tillskrivas omväxlande CIA och den chilenska junten. I Sverige har dock knappast något sagt om Leteliers verksamhet i USA och de amerikanska polisundersökningarna.

I den bil i vilken Letelier befann sig i vid mordet fann polisen ett brev från den kubanska underhållsetjänsten DGI (underordnad Sovjet KGB). DGI utlovade 5.000 dollar i engångsersättning och fortlöpande utbetalning av 1000 dollar i månaden. Brevet var undertecknat av Beatrice Allende, dotter till Salvador Allende och gift med Luis Fernández Osa, nr 2 i DGI:s hierarki. Brevet var ett år gammalt då Letelier hade uppenbarligen betalts av DGI under denna period. Utterligare ett brev återfanns i bilen, ett brev som Letelier uppenbarligen hade för avsikt att personligen överlämna till DGI i Havanna (han skulle ha rest till Havanna samma dag som han mordades). I brevet utlovade Letelier tjänster till DGI. (AIM Report, Washington)

KUBANSKA FÄNGÄR

Antalet politiskt (och religiösa) fänglar på Kuba uppskattas till mellan 25.000 och 100.000. En av de mest kända är Kubans ledande från tiden före Castro, Huber Matos, som sattit fängslad sedan 1959 (Chile har nyligen föreslagit att han skall utväxlas mot Chiles sista kvarvarande politiske fängelse, viceordföranden i Chiles kommunistiska parti). En annan fängelse är 38-årige Armando Valladares Perez som dömdes till 30 år 1961. Han dömdes för att han var troende kristen. Han sitter i La Cabana-fängelset i Havanna och lider bl.a av astma och hjärtsvårar (förutom insekter, rätter etc som ingår i fängelsets "utrustning"). (Ljus i Öster)

HEMLIGA RADIOSTATIONER I SOVJET

I åtminstone fem av Sovjetunionens delrepubliker finns underjordiska radiostationer. I Komsomolokaja Pravda har berättats om hur polisen avslöjat en illegal radiostation i Donetsk i Ukraina, men fler stationer finns i Litauen, Azerbajjan, Georgien och Uzbekistan. Stationerna kompletterar den underjordiska "samisdat-litteraturen." (AEN Correspondence)

brev till Contra

Herr redaktör:

I ett av numren under 1976 uppmanade Ni läsarna att föreslå tidskriften Contra till inköp på bibliotek i sina hemorter. Detta gjorde jag i september 1976 på Stadsbiblioteket i Karlskrona, men hittills i januari 1977 har förlaget inte givit något resultat. Om någon däremot ønsker, att biblioteksbesökarna i Karlskrona bora få tillfälle att läsa nedanstående tidskrifter, behöver han icke föreslå dem till inköp, ty de finns redan:

Afrikabulletinen, Amnestybulletinen, Argument, Bulgaria Today, Chibulletinen, Clarté, DDR-revyn, Folket i Bild/Kulturfront, Frihetlig socialistisk tidskrift, Gnissten, Hungarian Review, Häftet för kritiska studier, Illustranova politika (med kyrillisk skrift), Indianbulletinen, Kina i dag, Latinamerika - information - dokumentation, Pockettidningen R, Polish perspectives, Socialistisk debatt, Socialistiskt forum, Stormtunga, Tidskriften Polen, Vietnam nu, Vietsambulletinen, VUS (Vjezni u srijedu), Zenit samt Ord och Bild. Till tjänst för de läsare, och de kro förmodligen många, som inte hör talas om tidskriften Stormtunga, kan upplyses, att den utkom i Karlskrona, trycktes av Oktoberbokhandeln där, icke hade någon

SYDAFRIKANSK FACKFÖRENINGSLÄDARE

Norska Morgenbladets utrikesredaktör har besökt Sydafrika och bl.a träffat fackföreningsledare. Lucy Mbubelo, som är ordförande i de svarta beklädnadsarbetarnas fackförening i Johannesburg (25.000 medlemmar) fördömde bojkottplaner mot Sydafrika och menade att det framförallt är de svarta som blir lidande av sådana åtgärder. Fru Mbubelo säger: "Bojkott är galenskap. Det förryckta system som vi har i landet bidrar nam till att bryta ned, os utländska företag investerar hos oss." De utländska företagen betalar en snöständig lön och avhåller sig från diskriminering, vilket hjälper till att upplösa apartheidssystemet.

redaktör, men Khelly Lindblom som ansvarig utgivare. Till ytterligare belysning skall ett litet prov lämnas, som säger mer än en beskrivning. Det är en dikt ur nr 1/75 på första sidan av signatören Peter (observera stavningen i första raden av dikten):

Ett dilemma?

Borgelighetens svampiga pirog lever i våra hjärtan
Vi bantar våra hjärnor
i nostalgiens vätvad
Medan konventionens kraghandskar skär djupt i redan köttiga skavalar
Och liknöjdhetens fettvalkar
pöser kring vänförsärsrumpan

Är det inte dags
- att ensa sig?

NU!

Högaktningsfullt

Klas Lithner
Länsräknagare

Vår uppmaning till läsarna att föreslå Contra till inköp på hemortens bibliotek står kvar. Vi vill dessutom be läsarna att se till att John Barrons "KGB - Sovjetens hemliga agenter" finns på respektive bibliotek, och i ortens bokhandel.

Red.

TILLRÄTTALÄGGANDE

Omslagsfotot på Contra nr 1/77 (KGB:s högkvarter i Moskva) var taget av författaren till artikeln "Rapport från Sovjet", Kjell Lagerberg.

Beträffande samma nummers ledare om valrörelsen har några läsare mycket riktigt påpekat att den principiella debatten om socialism och demokrati fördes av Gösta Bohman, långt innan Thorbjörn Fälldin tal i Ystad. Detta är ett helt riktigt påpekande. Vad som ansågs i artikeln var emellertid det faktum att det var Thorbjörn Fälldin som fördde in ämet i valrörelsens centrum. Gösta Bohmans tal på temat ansågs ha foga nyhetsvärde i massmedia. Men när Thorbjörn Fälldin tog upp samma tema var det en nyhet. Vilket är nog så väsentligt om man skall vinna genomslagskraft i massmedia.

Red.

Bokrecension

Solzjenitsyns röst

Två viktiga böcker av Alexander Solzjenitsyn har nyligen utkommit på svenska. Den ena "Kapitalisternas förräderi" (c:a 16:-) är utgiven av förlaget Pro Veritate i Uppsala. Den knappt hundradsida boken innehåller tre tal av Alexander Solzjenitsyn. De två viktigaste (och längsta) av dessa är de tal som han höll sommaren 1975 i USA i Washington respektive New York, på inbjudan av den amerikanska räckföreningen AFL-CIO.

Talen väckte med rätta stor internationell uppmärksamhet, men de omväntes knappt i Sverige. Utom i Contra naturligtvis, som även tillhandahållit en stencilupplaga av det ens av de två talen.

Solzjenitsyns budskap är kort och gott att Västs utrikespolitik är ansvarlös och att man gör allt för stora eftergifter för Sovjet i avspänningspolitikens namn. Sovjet talar om avspänning, men man inte avspänning. Sovjets mål är klart och obestridligt: en komunistisk värld under Moskvas kontroll. Och för att nå detta mål är man beredd att tillgripa vilka metoder som helst.

Kritiken mot den västerländska utrikespolitiken och den bristande förståelsen för den sovjetiska oppositionens situation är förstående. Man kan bara hoppas att ansvariga politiker läser och begrunder Solzjenitsyns analys. Och att man börjar tänka i samma tankebanor som den store ryske författaren.

Den andra boken av Solzjenitsyn är fjärde bandet av "GULAG-arkipelagen". Det innehåller delarna 5-7 av det stora verket om Sovjetfängslagen under Stalin, till stor del byggt på Solzjenitsyns egna erfarenheter, men kompletterat med det rika dokumentära material som han fick efter publiceringen av "En dag i Ivan Denisovitj's liv" 1962. Publiceringen av Ivan Denisovitj var sanktionerad av Kruktjev och många uppfattade publiceringen som ett tecken på att det nu var fritt fram att diskutera Stalin-tidens system.

Att så inte var fallet visade sig snabbt, och idag återfinns Ivan Denisovitj inte ens i register över artiklar som publicerats i Novij Mir, den tidskrift som först innehöll boken. Men under några

korta år knöt Solzjenitsyn de kontakter som möjliggjorde GULAG-arkipelagen.

Det fjärde bandet, det nu aktuella, har både förtjänster och nackdelar i förhållande till tidigare band. Mackdelen kanske i första hand är att det i större utsträckning än tidigare bygger på Solzjenitsyns personliga erfarenheter, och därför har mindre generell räckvidd än de tidigare delarna. Å andra sidan innebär naturligtvis detta att författaren har bättre möjligheter att göra berättelsen litterärt sammankopplad.

Det är också med stor tillfredsställelse man noterar att Solzjenitsyn fått en ny svensk översättare. Sven Vallmarks översättning av det fjärde bandet skiljer sig på ett fördelaktigt sätt från Hans Björkegrens översättning av tidigare delar.

Boken har utkommit på Wahlström & Widstrands förlag och kostar drygt 35:- (568 sidor)

Oskar Bangtsson

Beställ »Kapitalisternas förräderi« genom Contra

Alexander Solzjenitsyns bok "Kapitalisternas förräderi" kan beställas direkt från Contra för 16:-. Boken innehåller tre tal, av vilka ett tidigare distribuerats i stencilform av Contra.

CONTRA

MOT SOCIALISM - PÖR PRIHET

oberoende borgerlig
tidsskrift

Ansvärig utgivare:

Christer Arkefors

Adresser:

Box 6082, 102 32 STOCKHOLM 6
Box 2035, 403 11 GÖTEBORG 2
Box 426, 701 06 ÖREBRO 1

Prenumeration:

22 kronor per år
Postgiro 85 95 89 - 4
Bankgiro 261 - 2638

Pressläggning:

Denna nummer är presslagt
1977-03-08

Utgivning:

Contra utkommer med 4 st
20-sidiga och 2 st 4-sidiga
nummer per år. Nästa nummer
utkommer i juni.

Utgivare och ägare:

Tidsskriften Contra utges och
ägs av Stiftelsen Contra.